

Situační a výhledová zpráva

OVCE - KOZY

Chov ovcí je tradičně založen na využití méně úrodných, zejména horských a podhorských oblastí pastvou. Rovněž ve vnitrozemí představuje významnou aktivitu při udržování svažitých enkláv, luk a sadů v kulturním stavu.

Technologie chovu ovcí se přizpůsobila požadavkům na efektivní formy produkce, které se promítají i do ekonomiky hlavního finálního produktu – jehněčího masa.

2003

Září

Vydává Ministerstvo zemědělství České republiky

Odpovědná odborná redaktorka:

Ing. Jana Holá MZe ČR

Ředitel odboru živočišné výroby:

Ing. Stanislav Kozák MZe ČR

Zdroje informací, zpracovatelé podkladů

Česká zemědělská univerzita, Praha	OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development) – Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj
Český statistický úřad	
Evropská komise	
FAO (Food and Agriculture Organization of the United Nations) – Organizace pro výživu a zemědělství	Svaz chovatelů ovcí a koz v ČR, Brno
Generální ředitelství cel, Praha	Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky, Praha
Ministerstvo průmyslu a obchodu, Praha	WTO (World Trade Organisation) – Světová obchodní organizace
Ministerstvo zemědělství České republiky	Ministerstvo zemědělství Slovenské republiky

Autor touto cestou děkuje za spolupráci všem uvedeným organizacím a jejich odborným pracovníkům.

Předkládaná situační a výhledová zpráva navazuje na zprávu, která byla vydána v červenci 2002.

Situační a výhledové zprávy jsou k dispozici na zemědělských agenturách MZe ČR, na okresních pracovištích Agrární komory a v budově Ministerstva zemědělství České republiky. Dále vycházejí jako přílohy periodik Agrospoj a také v informační síti Agronet.

Souhrn situační a výhledové zprávy je také k dispozici na síti Internet, na adrese: <http://www.mze.cz/>.

OBSAH

Úvod	1
Souhrn	1
Zásahy státu	2
Vývoj stavů ovcí a koz	26
Užitkovost ovcí a koz v ČR	32
Plemena ovcí a koz chovaných v ČR	44
Cenový vývoj	44
Zahraniční obchod	45
Světový trh	55
Příloha	64

ÚVOD

Současná situace v chovu ovcí v České republice je charakterizována především transformací genetické základny populace ovcí. Vlnářská plemena, která v roce 1990 představovala 62,9 % z celkových stavů ovcí nejsou již od roku 1996 evidována, zatímco masná plemena a plemena s kombinovanou užitkovostí, která byla v roce 1990 zastoupena 37 % činila v roce 2003 celkem 93 %. Zbytek představovala plodná a dojná plemena. Tento vývoj byl reakcí chovatelů na změněnou odbytovou situaci, kde v podstatě jediným komoditním výstupem z chovu ovcí se stalo jehněčí maso.

Zatížení zemědělské půdy a zejména trvalých travních porostů v méně úrodných oblastech (LFA) ovcemi je dosud velmi nízké a představuje pouze 2,2 ks ovcí na 100 ha zemědělské půdy, zatímco průměr EU představuje 72 ks ovcí na jeden ha. Z tohoto důvodu nemůže být dosud v potřebném rozsahu zabezpečeno udržování těchto oblastí v ekologickém a kulturním stavu pastvou ovcí a jejich účelné využití pro produkci kvalitního a levnějšího masa.

Spotřeba jehněčího a ovčího masa na 1 obyvatele České republiky za rok se pohybuje v současnosti pouze na úrovni 0,1 kg. Důvodem je především omezená nabídka z tuzemských zdrojů v důsledku nízkých stavů ovcí, včetně rozšířené reprodukce stáda, kdy dochází k zařazování většiny vhodných jehnic do chovu, čímž se snižuje nabídka jatečných jehňat.

Oživení spotřeby lze očekávat v souvislosti s postupným nárůstem početních stavů ovcí a rozšířením technologií chovu, které umožní snížení nákladů na produkci jatečných jehňat, respektive příznivější cenovou relaci s dalšími komoditami.

SOUHRN

V chovu ovcí od roku 1990 dochází k výrazné restrukturalizaci základního stáda z vlnářského zaměření na ovce s převážně masnou užitkovostí a kombinovanou užitkovostí. Ke zkvalitnění produkce přispívají státem poskytované podpory.

Stavy ovcí poklesly od roku 1990 do 2003 o 76 %, tj. o 326 585 kusů na 103 129 ks. Stavy koz poklesly na 12 779 kusů v roce 2003, tj. od roku 1990 pokles o 68,6 %.

Od roku 2000 porážky jehňat na jatkách stoupají.

Do tržní sítě je maso zpracované na jatkách dodáváno asi z 1/4 produkce, převažuje prodej jehňat přímo od chovatelů (samozásobování).

Ceny zemědělských výrobců jatečných jehňat tř. A vzrostly od roku 1990 do roku 2002 o 117,8 % (z 22,50 Kč/kg na 49,0 Kč/kg). V roce 2003 se předpokládají stejné ceny jako v roce 2002.

Ceny zemědělských výrobců za surové jehnětiny klesly od roku 1990 do roku 2002 o 25,1%. V roce 2003 se očekává snížení cen surové jehnětiny o cca 33,4 % oproti roku 1990.

Saldo zahraničního obchodu se skopovým a kozím masem je záporné. Oproti tomu saldo se živými zvířaty je kladné.

V posledních letech zaznamenal světový obchod se skopovým masem výrazný nárůst, způsobený jak dlouhodobým poklesem stavu ovcí tak náhlým oživením poptávky po skopovém masu v zemích EU, v důsledku výskytu BSE.

Tuzemská produkce jatečných jehňat je z hlediska kvality srovnatelná s EU, a proto při oživení poptávky po jehněčím masu v EU a zvýšení početních stavů ovcí v ČR se nabízí možnost tuto komoditu vyvážet.

ZÁSAHY STÁTU

1. Celní opatření
2. Dotační politika
3. Opatření Státní veterinární správy ČR
4. Legislativa

1. Celní opatření

Celní sazby platné pro dovoz ovcí, koz, skopového a jehněčího masa pro rok 2003. Dále je uveden stav plnění smluvních dovozních kvót se sníženou celní sazbou.

Celní sazby ČR k 1. 1. 2003

Kód položky	Název	Všeobec. (%)	Smluvní (%)	Kód položky	Název	Všeobec. (%)	Smluvní (%)
0104 10 10	Ovce plemenné čistokrevné	5,0	0	0204 42 10	Předky a půlené předky zmrazené	146,3	124,0
0104 1030, 80	Jehňata do stáří jednoho roku, ostatní	130,6	100,0	0204 42 30	Zmrazené hřbety a šrůtka i půlené	168,7	125,0
0104 20 10	Kozy plemenné čistokrevné	5,0	0	0204 42 50	Zmrazené spojené a oddělené kýty	46,3	10,0
0104 20 90	Kozy ostatní	5,0	2,0	0204 43 10	Výkostěné jehněčí maso	254,2	125,0
0204 10 00	Jehněčí maso celé i půlené, čerst. i chlaz..	151,6	110,0	0204 50 11-79	Kozí maso v celku nebo půlené	20,0	10,0
0204 21 00	Skopové maso v celku i půlené	151,6	110,0	0210 99 21	Sol. suš., uzen. skop. a kozí m. nevyk.	151,6	125,0
0204 22 10	Ost. maso, předky a půlené před.	146,3	110,0	0210 99 29	Sol., suš. skopové, maso kozí vykostř.	251,0	125,0
0204 22 30	Hřbety a šrůtka i půlené	168,7	110,0	4105101000 - 9900	Vyčiněné a poloč. kůže ovčí nebo jehněčí	5,0	0,4
0204 22 50	Spojené kýty a oddělené kýty	46,3	10,0	41062110 - 2210	Vyčiněné a poloč. kůže z koz a kůzlat	5,0	0,2
0204 22 90	Ostatní	129,2		4112000000	Usně ovčí a jehněčí, jinak upravené, kůže zpracované na pergamen	5,0	0,3
0204 23 00	Výkostěné	254,2	125,0				
0204 30 00	Jehněčí maso v celku nebo půlené zmraz.	151,6	125,0	4113100000	Usně z koz a kůzlat, jinak upravené	5,0	-
0204 41 00	Ostat. skopové maso v celku i půlené, mražené	151,6	125,0	4114101000	Lakované usně, zámiš z ovcí a koz	5,0	0,8

Pramen: Celní statistika

Preferenční dovozní cla podle bilaterálních smluv v roce 2003

Kód položky	Název zboží	Preferenční %							
		Maďar- sko	Slo- vinsko	Polsko	Litva	Lotyš- sko	Herce- govina.	Rumun- sko	Bulhar- sko
0104 10 30, 80	Jehňata do jednoho roku	0	0	0	0	-	0	0	-
0104 20 90	Ostatní plemenná zvířata	0	0	0	0	0	0	0	-
0204 10 00-43 90	Skopové maso	0	0	0	25	25	-	0	-
0204 50 11-79	Kozí maso	0	0	0	0	0	-	0	-
0210 99 21 0210 99 29	Sol., suš., uz., maso skop. a kozí nevyk. a vykoštěné	20	20	20	20	-	20	20	20

Pramen: Celní sazebník

Smluvní celní kvóty při dovozu zboží, které poskytuje ČR v roce 2001

Název zboží	Položka celního sazebníku	Kvóta (t)	Čerpání v %	Celní sazba v rámci kvót (%)
Ovce, kozy	0104 10 30, 0104 10 80	370,2	62,42	5,0
Skopové a kozí maso	0204 10,21,22,23,30,41,42,43			20,0

Pramen: Celní sazebník

Smluvní celní kvóty při dovozu zboží, které poskytuje ČR v roce 2002

Název zboží	Položka celního sazebníku	Kvóta (t)	Čerpání v %	Celní sazba v rámci kvót (%)
Ovce, kozy	0104 10 30, 0104 10 80	370,2	22,19	5,0
Skopové a kozí maso	0204 10,21,22,23,30,41,42,43			20,0

Pramen: Celní sazebník

Smluvní celní kvóty při dovozu zboží, které poskytuje ČR v roce 2003

Název zboží	Položka celního sazebníku	Kvóta (t)	Čerpání v % k 3. 9. 2003	Celní sazba v rámci kvót (%)
Ovce, kozy	0104 10 30, 0104 10 80	370,2	19,73	5,0
Skopové a kozí maso	0204 10,21,22,23,30,41,42,43			20,0

Pramen: Celní sazebník

Definice základních pojmů

Všeobecná celní sazba – se uplatňuje v případech, kdy dovážené zboží pochází ze země, které Česká republika neposkytuje doložku nejvyšších výhod (jde o 9 zemí, s nimiž ČR téměř neobchoduje), nebo jestliže dovozce neprokáže původ zboží

Smluvní celní sazba – se uplatňuje v případech, kdy dovážené zboží pochází ze země, která ČR poskytuje doložku nejvyšších výhod (jde o ostatní země, pro které neplatí všeobecná celní sazba). Smluvní celní sazby vycházejí z výsledků Uruguayského kola mnohostranných obchodních jednání GATT, Ministerské deklarace o obchodu s produkty informačních technologií a celní sazby, které jsou jednostranně sníženy pod rámec těchto závazků.

Smluvní celní sazba v rámci celní kvóty – je nižší než výše uvedené celní sazby a uplatňuje se stejně jako předchozí do okamžiku vyčerpání dohodnutého množství zboží, které je celní kvótou určeno. Tyto celní sazby se používají automaticky, není potřeba o ně žádat.

Bez cla – v celním sazebníku jsou uvedeny položky (či číselně označené a slovně blíže popsané druhy zboží s uvedením „bez cla“, nebo „kvóta bez cla“), což znamená, že buď na veškeré množství či na kvótou určené množství se clo nevyměří. Bez cla je rovněž veškeré zboží dovážené v rámci celní unie ze Slovenské republiky při splnění podmínek stanovených Smlouvou o vytvoření celní unie mezi republikami.

Preferenční celní sazba

„bez cla“ znamená nulovou sazbu dovozního cla

„12,0“ znamená, že clo se vyměří z celní hodnoty zboží sazbou 12 %

„K 12,0“ clo se do vyčerpání celní kvóty stanovuje ve výši 12 %, po vyčerpání kvóty se použije smluvní celní sazba.

2. Dotační politika

Podpurná opatření v roce 2003

Podpora a finanční příspěvky v chovu ovcí a koz v roce 2003

Podpory chovatelům ovcí a koz jsou poskytovány podobně jako v roce 2002 podle „Zásad“, kterými se stanovují podmínky pro poskytování podpor na základě podpurných programů stanovených podle § 2 odst. 1 zákona č. 252/1997 Sb. pro rok 2003 a „Zásad Ministerstva zemědělství“, kterými se stanoví podmínky pro poskytování a čerpání finančních podpor formou dotací na udržování a využívání genetických zdrojů pro zemědělství v roce 2003.

Vedle uvedených podpor je chovatelům poskytován příspěvek dle Nařízení vlády ze dne 22. listopadu 2000 č. 505, kterým se stanoví podpurné programy k podpoře mimoprodukčních funkcí zemědělství, k podpoře aktivit podílejících se na udržování krajiny a programy pomoci k podpoře méně příznivých oblastí, a kritéria pro jejich posuzování.

1.L. Chov krav bez tržní produkce mléka, chov ovcí a koz

Účel: omezení poklesu stavů krav, ovcí a koz, omezení poklesu produkce telat

Předmět podpory:

1.L. b) ovce, koza chovaná v méně příznivé oblasti

Poznámka: minimální počet podporovaných kusů je 5 ks ovcí nebo koz (samice staré minimálně 12 měsíců k 31. 8. 2003 včetně).

Forma podpory: neinvestiční, přímá nenávratná dotace

Výše podpory:

1.L.b) do 2 200 Kč na ovci, kozu ve stavu k 31. 8. 2003 chovaných v horských oblastech typu 1 nebo 2, nebo v ostatních méně příznivých oblastech typu 1 vymezených dle zvláštního právního předpisu⁴⁾ (H1, H2, O1), do 1 700 Kč na ovci, kozu ve stavu k 31. 8. 2003 chovaných v ostatních méně příznivých oblastech typu 2, 3 a 4, případně v méně příznivých oblastech se specifickými omezeními typu 1 a 2, případně v méně příznivých oblastech s ekologickými omezeními vymezených dle zvláštního právního předpisu⁶⁾ (O2, O3, O4, S1, S2, E).

Poznámka: Pohyb ovcí a koz je veden ve stájovém registru. Rozhodná podmínka pro zařazení předmětných zvířat do souborů typů méně příznivých oblastí je převážný počet dnů chovu předmětných zvířat, tj. počet dnů fyzické přítomnosti v daných oblastech v období od 1. 3. do 31. 8. 2003.

⁴⁾ § 8 písm. a) až c) Nařízení vlády č. 505/2000 Sb., kterým se stanoví podpůrné programy k podpoře mimoprodukčních funkcí zemědělství, k podpoře aktivit podílejících se na udržování krajiny, programy pomoci k podpoře méně příznivých oblastí, a kritéria pro jejich posuzování,

⁶⁾ § 8 písm. d) až g) Nařízení vlády č. 505/2000 Sb., kterým se stanoví podpůrné programy k podpoře mimoprodukčních funkcí zemědělství, k podpoře aktivit podílejících se na udržování krajiny, programy pomoci k podpoře méně příznivých oblastí, a kritéria pro jejich posuzování.

2.A. Udržování a zlepšování genetického potenciálu vyjmenovaných hospodářských zvířat

Účel: na základě zákona č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen zákon) a vyhlášek MZe ČR, kterými se provádějí některá ustanovení zákona a zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen zákon č. 166/1999 Sb.) zabezpečit udržování a zlepšování genetického potenciálu vyjmenovaných hospodářských zvířat.

Předmět podpory:

2.A.b. Podpora zavádění a vedení plemenných knih (dále jen „PK“) dle plemen vyjmenovaných hospodářských zvířat

Podpora uznanému chovatelskému sdružení na zavádění a vedení PK podle plemen do výše 50 % prokázaných přímých nákladů na předmět podpory u ostatních vyjmenovaných hospodářských zvířat.

Forma podpor: neinvestiční, přímá nenávratná dotace

2.A.c. Nákup tuzemských plemenných býků masných plemen skotu zapsaných v plemenné knize, tuzemských plemenných býků českého strakatého plemene zapsaných v plemenné knize v hlavním oddílu A, oddělení M, nákup plemenných beranů a kozlů ze zahraničí

Forma úhrady: investiční, přímá nenávratná dotace

Výše podpory: do 5 000 Kč na jednoho nakoupeného berana, kozla

2.A.d. Podpora rozvoje přenosu embryí od vybraných dárkyň schválených příslušnými uznanými chovatelskými sdruženími

Forma podpor: neinvestiční, přímá nenávratná dotace

Výše podpory: do 7 000 Kč na zabřezlou plemenicí po provedeném přenosu embrya

2.A.e. Kontrola užítkovosti (dále jen KU), výkonnostní zkoušky, výkonnostní testy a posuzování a kontrola dědičnosti (dále jen KD) užítkových vlastností a zdraví vyjmenovaných hospodářských zvířat

2.A.e.1.) Podpora chovatelů, jehož vyjmenovaná hospodářská zvířata jsou zařazena do KU, oprávněným osobám zajišťujícím KU. Podpora chovatelům bude poskytnuta prostřednictvím oprávněných osob, které zajišťují KU, z toho oprávněná osoba obdrží, pokud se jedná o skot 8 %, pokud se jedná o ostatní vyjmenovaná hospodářská zvířata 4 % z přiznané podpory.

– u ovcí do 150 Kč za 1 kus, zapojený v KU

– u koz do 300 Kč za 1 kus, zapojený v KU

2.A.e.2.l) Podpora chovatelů na plemenného berana pocházejícího z chovu zapojeného v KU a zapsaného do PK s přiděleným státním registrem, chovaného v době od 1. 1. 2003 do 31. 8. 2003

– do 17 Kč na jeden krmný den

2.A.e.2.m) Podpora chovatelů na plemenného kozla pocházejícího z chovu zapojeného v KU a zapsaného do PK s přiděleným státním registrem, chovaného v době od 1. 1. 2003 do 31. 8. 2003.

– do 20 Kč na jeden krmný den

2.A.e.2.n) Podpora chovatelů na plemenného berana nebo kozla s doloženou plemennou hodnotou, vybraného uznaným chovatelským sdružením do plemenitby a prodaného a zařazeného v elitních třídách, v období od 1. 1. 2003 do 31. 8. 2003

– do věku jednoho roku do 3 000 Kč

– nad jeden rok do 4 000 Kč

2.A.e.3) Podpora osobě oprávněné k testování a posuzování vyjmenovaných hospodářských zvířat ovcí a koz

– do 15 000 Kč na prověřenou skupinu v roce

Forma podpory: neinvestiční, přímá nenávratná dotace

7. Podpora mladých začínajících zemědělců

Účel: Podpora rozvoje drobného a středního podnikání v zemědělství, prostřednictvím podpory mladých začínajících zemědělců.

Předmět podpory: pořízení, rozšíření a modernizace farmy. Podpora se týká nákupu, či pořízení budov a staveb, strojů, zařízení, základního stáda hospodářských zvířat sloužících k provozování zemědělské prvovýroby.

Poznámka: dotaci nelze použít na nákup půdy. Dotaci nelze použít na pořízení předmětu podpory, který byl v minulém období již jednou dotován z finančních prostředků státního rozpočtu nebo PGRLF, a.s. Zemědělská prvovýroba viz specifikace uvedená ve Finančním zpravodaji Ministerstva financí ČR č. 3/94, bod 34.

Podnikání v zemědělské prvovýrobě je hlavním zdrojem příjmů.

Forma dotace: investiční, přímá nenávratná dotace

Výše dotace:

– do 50 % prokázaných nákladů (výdajů) na pořízení investice, maximálně však 2 mil. Kč

Žadatel může podat na tento podpůrný program v roce 2003 pouze jednu žádost.

8. – Nákazový fond a dotace zemědělského pojištění

Účel: účelem podpory je podpora vybraných činností zaměřených proti rozšiřování nebezpečných nákaz hospodářských zvířat, částečná úhrada (podpora) zemědělského pojištění a částečná úhrada nákladů spojených s neškodným odstraňováním kadáverů a masokostních mouček a kafilérmích tuků z kadáverů.

8.B) částečná úhrada (podpora) zemědělského pojištění

8.C) částečná úhrada nákladů spojených s neškodným odstraňováním kadáverů a masokostních mouček (dále jen MKM) a kafilérmích tuků (dále jen KT) z kadáverů
– udržení příznivé nákazové situace v chovech hospodářských zvířat a minimalizace rizik šíření nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka.

Předmět podpory:

8.B.b) podpora chovatelům na úhradu nákladů spojených s pojištěním nákaz hospodářských zvířat

Podpora bude poskytnuta chovateli hospodářských zvířat podnikajícím v zemědělské výrobě podle § 2 zák. č. 513/1991 Sb., který uzavřel smluvní pojištění pro případ výskytu nákaz hospodářských zvířat vyjmenovaných v § 10 zák. č. 166/1999Sb.

Výše podpory:

- do 30 % prokázaných nákladů na pojištění nákaz hospodářských zvířat vyjmenovaných v § 10 zákona č. 166/1999 Sb., příslušného roku.

8.C.a) podpora chovatelům na částečnou úhradu nákladů spojených s neškodným odstraňováním kadáverů (§ 40 odst. 1. zákona č.166/1999 Sb.) v období od 1. 7. 2003 do 30. 9. 2003.

Podpora bude poskytnuta chovateli hospodářských zvířat podnikajícím v zemědělské výrobě podle § 2 zákona č. 513/1991 Sb., který zajistí neškodné odstranění kadáverů hospodářských zvířat v souladu s § 40 zákona č. 166/1999 Sb.

Výše podpory:

- do 5 Kč za kg hmotnosti kadáveru předaného k neškodnému odstranění

Poznámka: Podpora nemůže být poskytnuta na likvidaci kadáverů, jejichž neškodné odstranění bylo nařízeno mimořádným veterinárním opatřením a které bylo (bude) hrazeno v rámci poskytnutí náhrad z titulu veterinárního zákona.

Dotace se neposkytne žadatelům, kteří porušili zákon č. 166/1999 Sb., a zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů.

9. Poradenství a vzdělávání

Účel: organizační, ekonomické a odborné poradenství

9.A. – Speciální poradenství

9.A.a. – Speciální poradenství pro živočišnou výrobu ve vztahu k zákonu č. 154/2000 Sb.

9.A.a.1) – Podpora poradenství pro živočišnou výrobu

Předmět podpory:

- podpora pořádání seminářů, školení pro chovatelskou veřejnost,
- vydávání poradenských publikací, poskytovaných chovatelům zdarma

Forma podpory: neinvestiční, přímá nenávratná dotace.

Výše podpory:

- do 60 % prokázaných přímých nákladů na semináře, školení, bez započtení zisku,
- do výše 100% prokázaných přímých nákladů na publikace poskytované chovatelům zdarma

9.A.a.2) – Podpora osvětové činnosti v živočišné výrobě

9.A.a.2.a) – zveřejňování výsledků plemenářské práce

Forma podpory: neinvestiční, přímá nenávratná dotace

Výše podpory: fixní částka, dle rozhodnutí MZe, podle významu zveřejněných výsledků

9.A.a.2.b – zabezpečování pořádání výstav a přehlídek hospodářských zvířat

Forma podpory: neinvestiční, přímá nenávratná dotace

Výše podpor: fixní částka, dle rozhodnutí MZe, podle významu pořádané akce

9.E. Školní závody

Účel: vytvoření podmínek pro zabezpečení praktického výcviku žáků učňovských zařízení na pracovištích organizací, které byly jmenovány „Školním závodem“ za účelem zkvalitnění praktických dovedností žáků v zemědělských, potravinářských a lesnických oborech.

Předmět podpory: zajištění praktického výcviku žáků učňovských zařízení se zemědělskými, potravinářskými a lesnickými učebními a studijními obory.

Forma podpory: neinvestiční, přímá nenávratná dotace

Výše podpory: do 31 Kč na žáka na 1 hodinu praktického výcviku

9. F. Podpora poradenství v zemědělství

Účel: příprava zemědělských podnikatelů na zapojení do evropských podpůrných programů

Předmět: zemědělské poradenství poskytované k projektům předkládaným v rámci programu SAPARD, priorita 1: „Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství“, opatření 1.1 a 1.2.

Forma podpory: neinvestiční, přímá nenávratná dotace.

Výše podpory: do výše 60 % z prokázaných nákladů spojených s poradenstvím pro zpracování projektu/ů.

10. Podpora činnosti odbytových organizací výrobců, podpora evropské integrace nevládních organizací

Účel: podpora činnosti odbytových organizací výrobců a subjektů sdružujících odbytové organizace výrobců u vybraných prvovýrobních nezpracovaných zemědělských komodit za účelem společného odbytu základních zemědělských výrobků a vytváření efektivní marketingové struktury. Podpora integrace vyjmenovaných českých nevládních stavovských agrárních organizací do evropských nevládnoucích organizací působících v sídle EU.

10.A. Podpora činnosti odbytových organizací výrobců v prvních třech letech činnosti

Předmět podpory: podpora činnosti nových odbytových organizací výrobců vzniklých nejpozději v roce 2002 (rozhodující pro dobu činnosti odbytové organizace a stanovení výše procenta podpory je datum zapsání do obchodního rejstříku), které splňují podmínky programu a jsou MZe k této činnosti uznány a dosáhly v roce 2002 minimálního obratu 30 mil. Kč.

Forma podpory: neinvestiční, přímá nenávratná dotace

Výše podpory:

- rok do výše 40 % uznaných nákladů na hlavní činnost odbytové organizace,
- rok do výše 20 % uznaných nákladů na hlavní činnost odbytové organizace.

Výše podpory se stanovuje dle % podílu hlavní činnosti uvedeného žadatelem.

10.B. Podpora činnosti odbytových organizací výrobců

Předmět podpory: podpora technologického rozvoje a vytváření efektivní marketingové struktury odbytových organizací výrobců, vzniklých nejpozději v kalendářním roce 2002, aby vytvořený obrat byl mírou činnosti pro poskytnutí podpory, které splňují podmínky programu a jsou MZe k této činnosti uznány a dosáhly v roce 2002 minimálního obratu 30 mil. Kč.

Forma podpory: neinvestiční a investiční, přímá nenávratná dotace

Výše podpory: do 50 % uznatelných výdajů (viz část D – uznatelné položky podprogram 10.B.) a maximální příspěvek ze strany státu se bude odvíjet z obratu odbytové organizace (za rok 2002), a to do výše nejvíce 2 %, maximálně však 3 mil. Kč (za rok 2001), a to do výše nejvíce 2 %, maximálně však 3 mil. Kč.

10.C. Podpora činnosti subjektů sdružujících odbytové organizace výrobců v prvních třech letech činnosti

Předmět podpory: činnost subjektů sdružujících odbytové organizace výrobců vzniklých nejpozději v roce 2002 (rozhodující pro dobu činnosti subjektu sdružujícího odbytové organizace výrobců a stanovení výše procenta podpory je datum zapsání do obchodního rejstříku), které splňují podmínky programu. Subjekty sdružující odbytové organizace výrobců se zabývají odbytem nebo podporou odbytu jedné z prvovýrobních komodit vyjmenovaných v části D Zásad pro své členské subjekty, kterými jsou výhradně uznané odbytové organizace výrobců (minimální počet 3 odbytové organizace výrobců), operujících v jedné shodné komoditě.

Forma podpory: neinvestiční, přímá nenávratná dotace

Výše podpory:

- rok do výše 40 % uznaných nákladů na hlavní činnost subjektů sdružujících odbytové organizace výrobců,
- rok do výše 20 % uznaných nákladů na hlavní činnost subjektů sdružujících odbytové organizace výrobců.

(Nelze spojovat s nákladovými položkami členských odbytových organizací z podpůrných programů 10.A, 10.B).

Zhodnocení účinnosti: prokázaný objem obchodované produkce.

10.D. Podpora evropské integrace nevládních organizací

Účel: podpora integrace vyjmenovaných českých nevládních stavovských agrárních organizací do evropských nevládních organizací působících v sídle EU.

Předmět podpory: náklady spojené se vstupem, členstvím, zastoupením členství a s činností českých stavovských agrárních nevládních organizací (u členů řádných i přidružených) v mezinárodních nevládních organizacích, za které se z hlediska tohoto podpůrného programu pro rok 2003 považují:

- Konfederace evropského zemědělství (CEA)
- Konfederace mladých farmářů (CEJA)
- Evropská konfederace zemědělských producentů (COPA)
- Všeobecný výbor pro zemědělské družstevnictví EU (COGECA)
- Konfederace potravinářských sdružení EU 15 (CIAA)
- Konfederace evropských vlastníků lesů (CEPF)
- Evropská federace obecních lesů (FECOF)

Forma podpory: neinvestiční, přímá nenávratná dotace

Výše podpory: fixní částka dle rozhodnutí MZe, podle náročnosti začlenění do vyjmenovaných mezinárodních nevládních organizací.

Mechanismus rozdělování podpory:

MZe stanovuje podporu v souladu s platnými pokyny pro organizační zabezpečení realizace poskytování podpor formou dotací Ministerstvem zemědělství ČR v roce 2003, na základě předložené kalkulace a dle svého zvážení s ohledem na rozsah působnosti dané nevládní organizace v ČR a s ohledem na výši příspěvku pro přidružené členství ve vyjmenovaných nevládních organizacích. V případě překročení limitu celkových prostředků neinvestiční dotace budou všichni příjemci podpor kráceni lineárním způsobem.

Zhodnocení účinnosti: zpracuje MZe na základě vyhodnocení o naplnění účelu subjektem podpory.

Podpora udržovatelům genetických zdrojů hospodářských a užitkových zvířat

Účel: Zachování genetických zdrojů hospodářských zvířat a geneticky cenných populací hospodářských a užitkových zvířat, ryb a včel v rámci „Národního programu uchování a využití genetických zdrojů hospodářských a užitkových zvířat, ryb a včel“, jehož koordinací a zajištěním je v souladu s přijatou mezinárodní „Dohodou o biologické rozmanitosti“ (zákon č. 134/1999 Sb.) pověřen VÚŽV.

Předmět podpory:

1.4. Šumavská ovce

Podpora chovatelům na udržení a zlepšení genetických zdrojů ovcí plemene šumavská ovce pro jedince v kontrole užitkovosti a zapsané v hlavním oddílu plemenné knihy šumavské ovce.

Subjekt: chovatel

Maximální výše podpory:

- do 1 200 Kč na reprodukčně aktivní bahnici a ročku zapsanou v hlavním oddílu plemenné knihy a zařazenou do kontroly užitkovosti,
- do 1 500 Kč na berana zařazeného do plemenitby, mimo plemeníků ve veřejné plemenitbě, s minimálním zařazením do třídy Ea.

1.5. Valašská ovce

Podpora chovatelům na udržení a zlepšení genetických zdrojů ovcí plemene valašská ovce pro jedince v kontrole užitkovosti a zapsané v plemenné knize valašské ovce.

Subjekt: chovatel, Valašské muzeum v přírodě Rožnov pod Radhoštěm, Hrad Svojanov, Sdružení SRAZ – Toulcův dvůr

Maximální výše podpory:

- do 1 600 Kč na bahnici a ročku,
- do 3 000 Kč na berana zařazeného do plemenitby, mimo plemeníků ve veřejné plemenitbě.

1.6. Koza bílá krátkosrstá

Podpora chovatelů na chov a udržení genetických zdrojů plemene koza bílá krátkosrstá.

Subjekt: chovatel

Maximální výše podpory

- do 800 Kč na reprodukčně aktivní kozu, zapsanou v prvním oddílu plemenné knihy plemene koza bílá krátkosrstá,
- do 2 500 Kč na plemeníka zařazeného do elitních tříd, mimo kozlů ve veřejné plemenitbě.

1.7. Koza hnědá krátkosrstá

Podpora chovatelů na chov a udržení genetických zdrojů plemene koza hnědá krátkosrstá.

Subjekt: chovatel, ZOO Ohrada, Školní statek Opava, Sdružení SRAZ – Toulcův Dvůr Praha

Maximální výše podpory

- do 1 000 Kč na reprodukčně aktivní kozu, zapsanou v prvním oddílu plemenné knihy plemene koza hnědá krátkosrstá,
- do 3 000 Kč na plemeníka zařazeného do elitních tříd, mimo kozlů ve veřejné plemenitbě,
- do 1 000 Kč na kozičku zařazenou do plemenitby v roce 2003.

3. Opatření Státní veterinární správy ČR

- RED/801/99** – Změna některých opatření v souvislosti s nálezy dioxinu v některých druzích zboží z Belgie, podléhajících veterinární kontrole. 1. část
- RED/889/99** – Změna některých opatření v souvislosti s nálezy dioxinu v některých druzích zboží z Belgie, podléhajících veterinární kontrole. 2. část
- VET/392/99** – Ochranná veterinární opatření k výskytu katarální horečky ovcí (bluetongue) v Bulharsku
- VET/89/00** – Spěšná informace o výskytu viru slintavky a kulhavky, neštovic ovcí a koz v Číně
- VET/247/00** – Spěšná informace o výskytu viru slintavky a kulhavky v Mongolsku
- VET/321/00** – Spěšná informace o výskytu viru slintavky a kulhavky v Jihoafrické republice
- VET/208/01** – Spěšná informace – bluetongue v Řecku
- ROZ 24500/2001** – Mimořádné veterinární opatření – rozhodnutí č. j. 24 500/2001
- VET/334/01** – Spěšná informace – bluetongue (Francie, Itálie, Španělsko)
- ROZ 3269/2002** – Rozhodnutí č. j. 3269/2002–1000 o mimořádných veterinárních opatření – klusavka ovcí
- VET/185/02** – Spěšná informace vztahující se k výskytu slintavky a kulhavky v Jižní Koreji
- VET/182/02** – Spěšná informace k vývoji situace týkající se slintavky a kulhavky v Uruguay
- ZAH/2732/02** – Spěšná informace týkající se nálezu nitrofenu v krmném obilí
- VET/P2/02** – Spěšná informace k vývoji situace týkající se slintavky a kulhavky v Argentině
- ZAH/4318/02** – Změna provozní doby na PVS Cínovec
- VET/4/03** – Spěšná informace k vývoji situace týkající se slintavky a kulhavky v Brazílii

NOVELA VETERINÁRNÍHO ZÁKONA

Na základě zákona č. 131/2003 Sb., kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči, došlo v organizaci státního veterinárního dozoru v návaznosti na krajské uspořádání ke změně a byly zřízeny krajské veterinární správy. Nově zřízené krajské veterinární správy mají mít v dosavadních okresech své inspektoráty tak, aby bylo možné zabezpečit organizaci preventivních a diagnostických úkonů a tlumení nákaz, kontrolu zdraví zvířat a hygieny výroby potravin, schvalování, registraci a kontrolu hospodářství, podniků apod. Jedním ze základních ustanovení stávajícího zákona jsou povinnosti chovatele, které jsou uváděny v § 4. Nově je zde doplněna povinnost předcházet poškození zdraví zvířat. Dále je jinak formulováno písmeno d) – poskytnout nezbytnou součinnost a pomoc k tomu, aby mohlo být řádně provedeno nařízené vyšetření zvířete, odběr vzorků, ochranné očkování nebo jiný odborný veterinární úkon, například fixaci zvířete, předvedení zvířete v zájmovém chovu, a podle ustanovení v písmenu e) – lze podávat zvířatům léčivé přípravky, jejichž výdej je vázán na předpis veterinárního lékaře, jen se souhlasem veterinárního lékaře a podle jeho pokynů.

Podrobněji je koncipován § 5, kde jsou stanoveny odpovědnosti chovatele hospodářských zvířat týkající se povinných a preventivních zdravotních zkoušek zvířat, povinnosti provázení dezinfekce, dezinfekce, deratizace, i nutnosti zajistit ochranu lidí při výskytu nebezpečí zavlečení nákazy nebo nemoci přenosné ze zvířat na člověka. Dále je zde důležitá povinnost označovat a evidovat hospodářská zvířata a zvěř ve farmovém chovu, předávat záznamy do ústřední evidence a poskytovat je orgánům veterinárního dozoru. Informaci o zahájení nebo ukončení chovatelské činnosti v případě chovu hospodářských zvířat za účelem podnikání nebo farmového chovu zvěře je nutné oznámit krajské veterinární správě v termínu do sedmi dnů.

V § 6, pojednávajícím o přemísťování zvířat, který je též celý nově formulován, je důležité, že veterinární osvědčení pro přesun si musí chovatel vyžádat, jde-li o přemístění mimo území kraje (nikoli okresu, jak tomu bylo dosud). Důležité je ustanovení, že při přesunu zvířete do stáda, v němž je lepší nákazová situace než v původním, umístí chovatel toto zvíře podle pokynů krajské veterinární správy do izolace.

Dopravce, který jako podnikatel přepravuje zvířata je povinen být zaregistrován a vést dokumentaci o čištění a dezinfekci dopravních prostředků a evidenci o uskutečněných přepravách po dobu minimálně 3 let a na požádání ji předložit orgánům vykonávajícím státní veterinární dozor. (§ 7 v odst. 3).

V souvislosti s nákazami a jejich zdoláváním lze říci, že byl nově koncipován § 10, kde je popsána náplň činnosti orgánů veterinární správy, jak shromažďovat, získávat a vyhodnocovat poznatky o výskytu nákaz a jejich šíření, přijímat opatření, hlásit vyjmenované náказы Evropské komisi a členským státům EU, a dále pak jsou zde uvedeny odkazy na prováděcí předpisy a seznamy nákaz. Povinnost ohlašovat výskyt nebezpečné nákazy mají i chovatelé a jimi zaměstnané osoby (§ 11), a to krajské veterinární správě, popřípadě tak učiní úřední veterinární lékař nebo soukromý veterinární lékař.

Krajská veterinární správa je oprávněna v případě podezření přijmout některá veterinární opatření, podle kterých se musí chovatel řídit a musí k jejich provedení poskytnout nezbytnou součinnost a pomoc (§ 13). V případě potvrzení výskytu nebezpečné nákazy nařídí mimořádná opatření, mezi která patří zejména vymezení ohniska, jeho označení, utracení a popřípadě poražení nemocných (zvířat), dále například neškodné odstranění, popřípadě zpracování konfiskátů, následné vyčištění a desinfekce a zřízení ochranného pásma (§ 15).

Orgán, který nařídil ochranná a zdolávací opatření, prohlásí nebezpečnou nákazu za zdolanou, jestliže v ohnisku již nejsou zvířata nemocná nebo podezřelá a ve stanovené pozorovací době nedošlo k dalšímu onemocnění nebo nevzniklo podezření aj. (§ 17).

Nový je též § 17 a, který podrobně řeší „Síť epizootologického sledování“. Státní veterinární správa má pravomoc zavést na celém území státu či na části takovéto sledování skotu nebo prasat, což v praxi znamená sběr údajů o nákazové situaci a pak následně určení epizootologické klasifikace hospodářství. Chovatel, jehož hospodářství je zařazeno do sítě sledování, má určeny povinnosti –

zajistit pro své hospodářství schváleného veterinárního lékaře, pozvat jej při podezření na výskyt nebezpečné nákazy, uvědomit jej o všech příchodech zvířat do hospodářství aj.

Doprovodná počítačová databáze musí být vedena tak, aby z ní bylo možné vždy zjistit identifikační čísla veškerého skotu v hospodářství, anebo v případě skupin prasat registrační číslo hospodářství původu, nebo stáda původu, a podle potřeby i číslo veterinárního osvědčení. Tyto údaje se v databázi uchovávají po 3 roky od smrti zvířete, jde-li o skot, nebo od provedení posledního záznamu o zvířeti, jde-li o prasata.

Obsáhle je řešena problematika zdravotní nezávadnosti živočišných produktů. V § 18 je ke stávajícím požadavkům doplněno, že musejí být stanoveným způsobem označeny. Důležité zřejmě je i to, že potraviny živočišného původu, které neodpovídají požadavkům zdravotní nezávadnosti, se posuzují jako nepoživatelné. Novela již dále neuvádí pojem „podmíněně požitelné“.

Důležité je stanovení ochranných lhůt pro doplňkové látky, popřípadě léčivé přípravky, které zanechávají nežádoucí rezidua – § 19. Nebyla-li výrobcem těchto látek ochranná lhůta stanovena, mohou být zvířata k výrobě potravin pro lidi využívána po uplynutí nejméně 28 dnů, jde-li o maso drůbeže a savců, včetně vnitřností a tuků.

Na jatka smí provozovatel přijímat pouze zvířata správně označená a provázená úplně vyplněným zdravotním potvrzením. Musí mimo jiné zejména zabezpečit, aby mohla být kdykoli zjištěna totožnost přijatých zvířat a příslušnost masa, orgánů a ostatních částí k nim, a to až do rozhodnutí o jejich požitelnosti, popřípadě použitelnosti.

Paragraf 20 pojednává o povinnosti vyšetřovat a označovat živočišné produkty uváděné do oběhu předepsaným způsobem. Živou drůbež a živé králíky z vlastního chovu a med od vlastních včelstev může chovatel prodávat ve svém hospodářství přímo spotřebiteli pro spotřebu v jeho domácnosti.

Některé změny jsou též v § 21 a týkají se domácí porážky. Odstavec 2 říká, že jateční zvířata mohou být poražena doma, jsou –li jejich maso a orgány určeny pouze pro spotřebu v domácnosti chovatele. Výjimkou, na které se toto nevztahuje, jsou skot, telata, koně, osli a jejich kříženci a jelenovití z farmového chovu. Poražená vnímavá zvířata musí být vyšetřena na trichinelózu (odstavec 6), jedná se zejména o černou zvěř, prasata a koně.

Povinnosti výrobců a zpracovatelů živočišných produktů jsou stanoveny v § 22 až 24. Hlavní změna spočívá v tom, že kdo získává, vyrábí, zpracovává, ošetřuje, balí, skladuje, přepravuje a uvádí do oběhu živočišné produkty, musí krajskou veterinární správu požádat o schválení a registraci. Na jatka smí provozovatel přijímat pouze zvířata správně označená a provázená úplně vyplněným zdravotním potvrzením. Musí mimo jiné zejména zabezpečit, aby mohla být kdykoli zjištěna totožnost přijatých zvířat a příslušnost masa, orgánů a ostatních částí k nim, a to až do rozhodnutí o jejich požitelnosti, popřípadě použitelnosti.

Podmínky obchodování zvířaty a živočišnými produkty s členskými státy EU výslovně upravuje § 28, který stanovuje, za jakých podmínek lze do členských států odesílat.

Provádění veterinární kontroly po příchodu veterinárního zboží na místo určení, jak stanoví § 30. Znamená to, že jsou kontrolovány doklady, splnění veterinárních podmínek pro dovoz, probíhá i fyzická kontrola. V případě nesplnění jsou přijata odpovídající opatření – odeslání zpět, utracení, neškodné odstranění aj.

V § 39 o veterinární asanaci je v souladu s legislativou EU používán termín – nízkorizikový konfiskát a vysokorizikový konfiskát. Vysokorizikový konfiskát živočišného původu lze neškodně odstraňovat a dále zpracovávat pouze v zařízení, které bylo pro tento účel schváleno Státní veterinární správou. Specifikovaný rizikový materiál musí být barevně označován, odděleně ukládán a evidován, odděleně přepravován a stanoveným způsobem odděleně zpracováván.

Nízkorizikové konfiskáty živočišného původu mohou být zpracovávány také v zařízení, které vyrábí krmiva pro zvířata v zájmovém chovu, anebo technické a farmaceutické výrobky. Krmiva pro zvířata v zájmovém chovu mohou být vyráběna pouze z nízkorizikových konfiskátů živočišného původu.

Nově je formulován odstavec 4 § 40, který umožňuje chovateli tzv. neškodně odstranit kadáver svého zvířete, chovaného v zájmovém chovu. Chovatel tedy může na svém pozemku neškodně odstranit kadáver, pokud nepochází z přežvýkavce nebo prasete, anebo ze zvířete nemocného nebezpečnou nákazou nebo podezřelého z ní (nízkorizikový konfiskát živočišného původu).

V následujícím § 41 pak jsou stanoveny podmínky, které musí dodržet osoba, které byl povolen výkon veterinární asanační činnosti. Nově je zde zakotvena povinnost odděleně přepravovat a odděleně, za použití odpovídající teploty a tlaku, neškodně odstraňovat specifikovaný rizikový materiál, dále pak v procesu zpracovávání konfiskátů určit kritické body pro každý technologický postup, kontrolovat je a vést záznamy, uchovávat je nejméně dva roky a poskytovat je na požádání orgánům vykonávajícím státní veterinární dozor.

V Hlavě VI a následujících paragrafech jsou popsány orgány státní správy, které se podílejí na veterinární péči. Ministerstvo zemědělství schvaluje programy ozdravování zvířat a zásady pro vypracování pohotovostních plánů pro případ výskytu některých nebezpečných nákaz a stanoví, které povinné preventivní, diagnostické a vzdělávací úkony a v jakém rozsahu se hradí ze státního rozpočtu. Mezi nákazami, jichž se tyto úkony týkají, jsou vždy tuberkulóza, brucelóza a enzootická leukóza skotu, jakož i brucelóza a Aujezskyho choroba prasat. Nově je zde stanoveno, že ministerstvo může měnit nebo rušit mimořádná veterinární opatření, vyhlášená Státní veterinární správou, která trvají déle než 15 dnů. Dále ministerstvo zemědělství rozhoduje o náhradě nákladů a ztrát vzniklých v souvislosti s nebezpečnými nákazami.

Podle § 46 obec po určení veterinárních podmínek schvaluje místa, na nichž lze konat svody zvířat a trhy určené k prodeji živočišných produktů a povoluje jejich konání. Na návrh krajské veterinární správy vydává nařízení o mimořádných veterinárních opatřeních, ruší tato nařízení a dozírá na jejich plnění.

Organizace Státní veterinární správy se mění v tom smyslu, že se podle § 47 zřizují krajské veterinární správy, které se zřizují pro územní obvody krajů a vykonávají v nich státní správu ve věcech veterinární péče, a Městská veterinární správa v Praze, která vykonává působnost krajské veterinární správy na území Prahy.

V § 53 je stanoveno, že úřední veterinární lékaři orgánů veterinární správy a veterinární lékaři Ministerstva obrany a Ministerstva vnitra pověřeni výkonem státního veterinárního dozoru jsou oprávněni vstupovat na pozemky, do provozních, skladovacích a jiných prostorů za účelem potřebných úkonů a šetření.

Důležité je též ustanovení zmíněné v odstavci 5 – zjistí-li veterinární inspektor porušení povinností stanovených chovateli skotu v § 5 odstavec 1, písmeno f (povinnost označování a evidence), může krajská veterinární správa chovateli skotu uložit zvláštní opatření – utracení zvířete, nelze-li zjistit jeho totožnost během 2 pracovních dnů. Chovateli nepřísluší náhrada za takto utracené zvíře. Dále může zakázat přemísťování všech zvířat do nebo z hospodářství, jestliže jedno nebo více zvířat nesplňuje požadavky týkající se ušních známek, průvodních listů skotu, stájového registru a přihlášení do ústřední evidence, a to do doby odstranění zjištěných nedostatků. Stejně tak, pokud počet těchto zvířat nepřesahuje 20 % všech zvířat v hospodářství, a to do doby odstranění nedostatků.

Do mimořádných opatření v § 54 patří například kromě vyhlášení ohniska nákazy a karantény různá omezení, například zákaz pastvy, svodů zvířat apod. Mimořádná veterinární opatření vyhlásí nebo nařídí příslušný orgán i při zjištění jiných než zdravotně nezávadných živočišných produktů, vody, nebo krmiv, popřípadě jiné příčiny závažného ohrožení zdraví zvířat nebo lidí živočišnými produkty (písmeno b).

Následující § 56 řeší závazné posudky. Ten musí být vyžádán od orgánu veterinární správy jako podklad v územním, stavebním a kolaudačním řízení podnikatelem, jde-li o stavbu nebo zařízení k chovu zvířat, k zacházení s živočišnými produkty (nejde-li o veřejné stravování) a krmivy nebo k ukládání, sběru, svozu, neškodnému odstraňování a dalšímu zpracovávání konfiskátů, pokud jsou tyto činnosti vykonávány podnikatelským způsobem. Týká se to i útulků anebo zařízení k ukládání nebo spalování kadáverů zvířat v zájmovém chovu.

V § 56a je stanoveno, že veterinární osvědčení vystavuje úřední veterinární lékař na základě provedené prohlídky (vyšetření) zvířat.

Velmi důležitá je Hlava IX, v níž následující paragrafy pojednávají o náhradách nákladů a ztrát vzniklých v souvislosti s nebezpečným nákazami.

V § 67 se výslovně uvádí, že chovateli se poskytne náhrada nákladů a ztrát, které vznikly v důsledku provádění mimořádných veterinárních opatření, nařízených ke zdolávání a ochraně před šířením některé z nebezpečných nákaz (které jsou uvedené v přílohách 3 a 4 k tomuto zákonu), a to za podmínky, že tato neprodleně uplatňovaná opatření zahrnují nejméně karanténu zvířat v hospodářství a zákaz jejich přemísťování od doby vzniku podezření z výskytu nákazy a po potvrzení jejího výskytu.

Náhrada zahrnuje například náklady na utracení nebo nutnou porážku, za neškodné odstranění kadáverů, popřípadě produktů. Dále za utracené nebo nutně poražené zvíře, zničení kontaminovaných krmiv a zařízení, očistu, dezinfekci, dezinfekci a deratizaci, za ztráty způsobené výpadkem produkce apod. Bylo-li při výskytu nákazy nařízeno očkování, nehradí chovatel vynaložené náklady.

Náhrada se ale neposkytne v případě, kdy chovatel například nesplnil povinnost uvědomit krajskou veterinární správu o podezření výskytu nebezpečné nákazy.

Následující § 68 říká, že se náhrada poskytuje ve výši prokázaných účelně vynaložených nákladů a způsobených ztrát. Jde-li o náhradu za utracené nebo nutně poražené zvíře, poskytuje se ve výši obvyklé ceny zdravého zvířete v místě a době vzniku škody a odečítá se, co bylo chovateli poskytnuto za užitkovatelné části těla zvířete. Snižuje se o 20 % ceny zvířete, bylo-li zvíře utraceno nebo nutně poraženo v důsledku nebezpečné nákazy, pro kterou se doporučuje preventivní očkování, a chovatel této možnosti nevyužil.

Nově je formulován § 70, který říká, že náhrada se poskytuje z prostředků státního rozpočtu, a to na základě žádosti chovatele, kterou musí podat nejpozději do 3 měsíců ode dne, k němuž byla nákaza prohlášena za zdolanou, nebo byla mimořádná veterinární opatření zrušena. K posouzení, zda jsou splněny podmínky pro poskytnutí náhrady, a v jaké výši, si vyžádá ministerstvo stanovisko krajské veterinární správy. Trvají-li ochranná a zdolávací opatření dlouhou dobu, může být chovateli na náhradu poskytnuta přiměřená záloha.

NOVELA VETERINÁRNÍHO ZÁKONA NABYLA ÚČINNOSTI OD 1. ČERVENCE 2003

Poplatky za veterinární prohlídku jatečných zvířat a masa řeší § 75, odstavec 3. Náklady spojené s výkonem prohlídky jatečných zvířat a masa a s vyšetřením a posouzením živočišných produktů je povinen hradit provozovatel jatek nebo jiného zařízení, v němž nebo pro něž se vyšetření a posouzení provádí. Náklady spojené se sledováním přítomnosti některých látek a jejich reziduí u zvířat a v jejich produktech je povinen hradit provozovatel jatek, výrobce a zpracovatel živočišných produktů. Výši náhrady těchto nákladů stanoví prováděcí právní předpis, a to diferenciovanou paušální částkou.

METODIKA KONTROLY ZDRAVÍ ZVÍŘAT A SPECIFICKÉ PROFYLAXE NÁKAZ NA ROK 2003

V souladu § 44 odst.1 písm. d) zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon) stanovuje Ministerstvo zemědělství České republiky rozsah povinných preventivních a diagnostických úkonů k předcházení vzniku a šíření nebezpečných nálezů a k jejich zdořování a určuje, které z těchto úkonů se hradí z prostředků státního rozpočtu.

Vysvětlivky zkratk laboratorního vyšetření

BP	biologický pokus	RA	rychlá aglutinace
BV	bakteriologické vyšetření	RVK	reakce vazby komplementu
ELISA	ELISA test – sérolog. vyšetření	RIL	rezidua inhibičních látek
IDT	imunodifuzní test	RBT	Rose bengal test
IEF	imuno elektroforéza	SNT	sérum neutralizační test
IF	imunofluorescence	výbrus TTC	výbrus kostí k stanovení tetracyklinu
HI	histologické vyšetření	VNT	virus neutralizační test
CH	chemické vyšetření	PrT	Probang test
KV	komplexní virologické vyšetření	GA	genová analýza
KS	komplexní sérologické vyšetření	ELISA-V-KV	průkaz viru z krve, nebo z orgánové suspenze
MAL	Mikro Aglutinace Lyse	RT	rychlé testy na vyšetření BSE
NHT	nepřímá hemaglutinace	PCR-RFLP	stanovení genomu prionového Proteinu
NIFT	neutralizační imunofluorescenční test	VyPr	preventivní vyšetření
NPLA	neutralizační peroxidázový test	VyLa	laboratorní vyšetření
P	pitva	Va	vakcinace
PA	pomalá aglutinace	Adg	alegrenodiagnostika
PRT	planktonický test		
PCR	reakce polymerázových řetězců		

Povinné akce hrazené ze státního rozpočtu

B. Kontrola zdraví

Ovce

- 1133 Slintavka a kulhavka (SLAK) – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA, VNT)**
Vyšetření se provádí při podezření z nákazy.
- 1171 Slintavka a kulhavka (SLAK) – VyLa (PrT)**
Hltano-hrtanový test (probang-test) při podezření z nákazy.
- Tuberkulóza – VyLa (P + HI + BV+ (BP))**
Při diagnostické porážce nebo dohledávání zdroje nákazy.
- 4463 Tuberkulóza – VyLa – sérologické vyšetření (RA, IDT)**
Při dohledávání zdroje nákazy.
- 2092 Brucelóza (B. melitensis) – VyLa – KS (PA, RVK)**
Plemenní licencování berani 1x ročně.

- 2118 Brucelóza (*B. melitensis*) – VyLa – KS (PA, RVK)**
Zmetalky 2x v intervalu 21 – 28 dnů.
- 2093 Brucelóza (*B. melitensis*) – VyLa – sérologické vyšetření (RBT)**
- a) v chovech s produkcí plemenných beránků, v nichž se provádí kontrola užitkovosti se vyšetřují bahnice a plemenní berani 1x ročně,
  - b) v chovech, jimž byl udělen doklad o tom, že jsou prosté brucelózy (statut chovu prostého), musí být vyšetření bahnic a plemenných beranů provedeno 1x ročně tak, aby v každém čtvrtletí bylo vyšetřeno 25 % zvířat.
- 2091 Brucelóza (*B. melitensis*) – VyLa (P + BV)**
Zmetci, případně plodové obaly.
- 2100 Infekční epididymitida beranů (*B. ovis*) – VyLa – sérologické vyšetření (RVK)**
- a) v chovech s produkcí plemenných beránků, v nichž se provádí kontrola užitkovosti se vyšetřují bahnice a plemenní berani 1x ročně,
  - b) v chovech, jimž byl udělen doklad o tom, že jsou prosté brucelózy (statut chovu prostého), musí být vyšetření bahnic a plemenných beranů provedeno 1x ročně tak, aby v každém čtvrtletí bylo vyšetřeno 25 % zvířat,
  - c) vyšetření beránků před výběrem do plemenitby.
- Infekční epididymitida beranů (*B. ovis*) – VyLa (P + BV)**
Při došetření pozitivních sérologických nálezů.
- 2460 Klusavka – VyLa (P + HI)**
Podezřelá zvířata uhynulá nebo utracená zvířata starší 18 měsíců vykazující změnu chování nebo příznaky postižení nervového systému, neléčená nebo jejichž léčení není účinné vyšetření zvířat starších 18 měsíců s negativním výsledkem na vzteklinu (provede SVÚ).
- Klusavka – VyLa – (RT)**
Monitoring
Zvířata starší 18 měsíců uhynulá nevykazující změnu chování nebo nutně poražená (chronicky chřadnoucí zvířata).
- 2464 Klusavka – VyLa – (P + RT+ HI)**
Podezřelá zvířata na základě MVO MZe ČR č. j. 3269/2002-1000 uhynulá nebo utracená zvířata starší 12 měsíců uhynulá za nervových příznaků onemocnění.
- 2466 Klusavka – VyLa – (RT)**
Poražená zvířata starší 18 měsíců.
- Klusavka – Genotypizace – stanovení genotypu prionového proteinu – VyLa – (PCR-RFLP)**
všechny ovce s pozitivním výsledkem laboratorního vyšetření na klusavku plemenné bahnice, plemenné jehnice, plemenní berani a plemenní beranci v chovech dotčených MVO plemenní beranci před nákupními trhy a jejich zařazením do plemenitby.

Maedi – visna – VyLa – sérologické vyšetření (IDT)

a) v chovech prostých nákazy s produkcí plemenných beránků, v nichž se provádí kontrola užitkovosti se vyšetřují bahnice a plemenní berani 1x ročně,

b) v chovech, jimž byl udělen doklad o tom, že jsou prosté Maedi – visny (statut chovu prostého), musí být vyšetření bahnic a plemenných beranů provedeno 1x ročně tak, aby v každém čtvrtletí bylo vyšetřeno 25 % zvířat.

2979 Vzteklna – VyLa – (P + IF) + BP v případě poranění člověka

Utracená nebo uhynulá zvířata při podezření na vzteklinu.

Kozy

1131 Slintavka a kulhavka (SLAK) – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA, VNT)

Vyšetření se provádí při podezření z nákazy.

1172 Slintavka a kulhavka (SLAK) – VyLa – (PrT)

Hltano-hrtanový test (probang-test) při podezření z nákazy.

Tuberkulóza – VyLa – (P + HI+ BV + BP)

Při diagnostické porážce nebo dohledávání zdroje nákazy.

4452 Tuberkulóza – Adg – jednoduchá tuberkulinace (Bovitubal)

a) v chovech s produkcí plemenných kozlíků, v nichž se provádí kontrola užitkovosti 1x ročně. V chovech, jimž byl udělen doklad o tom, že jsou prosté tuberkulózy (status chovu prostého) musí být vyšetření provedeno tak, aby v každém čtvrtletí bylo provedeno vyšetření 25 % zvířat,

b) plemenní kozli 1x ročně.

4453 Tuberkulóza – VyLa – sérologické vyšetření (RA, IDT)

Při dohledávání zdroje nákazy.

Brucelóza (B. melitensis) – VyLa – KS (PA, RVK)

Zmetalky 2x v intervalu 21 – 28 dnů.

2124 Brucelóza (B. melitensis) – VyLa – KS (PA, RVK)

Vyšetření kozlů v plemenitbě 1x ročně.

2125 Brucelóza – VyLa – (P + BV)

Zmetci, případně plodové obaly.

2126 Brucelóza – VyLa – sérologické vyšetření (RBT)

a) v chovech s produkcí plemenných kozlíků, v nichž se provádí kontrola užitkovosti se vyšetřují plemenné kozy a kozli 1x ročně,

b) v chovech, jimž byl udělen doklad o tom, že jsou prosté brucelózy (statut chovu prostého), musí být vyšetření plemenných koz a kozlů provedeno 1x ročně tak, aby v každém čtvrtletí bylo vyšetřeno 25 % zvířat.

Klusavka – VyLa – (P + HI)

Podezřelá zvířata

uhynulá nebo utracená zvířata starší 18 měsíců vykazující změnu chování nebo příznaky postižení nervového systému, neléčená nebo jejichž léčení není účinné.

b) vyšetření zvířat starších 18 měsíců s negativním výsledkem vyšetření na vzteklinu (provede SVÚ).

Klusavka – VyLa – (RT)

Monitoring

Zvířata starší 18 měsíců uhynulá nevykazující změnu chování nebo nutně poražená (chronicky chřadnoucí zvířata).

Klusavka – VyLa – (P + RT + HI)

Podezřelá zvířata na základě MVO MZe ČR č. j. 3269/2002 – 1000

uhynulá nebo utracená zvířata starší 12 měsíců,
uhynulá za nervových příznaků onemocnění.

2467 Klusavka – VyLa – (RT)

Poražená zvířata starší 18 měsíců.

2984 Vzteklinu – VyLa – (P + IF) + BP v případě poranění člověka

Utracená nebo uhynulá zvířata při podezření na vzteklinu.

Povinné akce hrazené chovatelem zvířat

B. Kontrola zdraví

Ovce

2501

Maedi – visna – VyLa – sérologické vyšetření (ELISA)

Podle metodiky ozdravovacího programu k ověření bezkolostrálního odchovu jehňat

2983

Vzteklinu – VyPr – klinické vyšetření zvířat, která poranila člověka

bezprostředně po poranění

5. den po poranění

Kozy

2985

Vzteklinu – VyPr – klinické vyšetření zvířat, která poranila člověka

bezprostředně po poranění

5. den po poranění

4. Legislativa týkající se chovu ovcí a koz

Zákon o zemědělství č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění zákona č. 62/2000 Sb., zákona č. 307/2000 Sb., a zákona č. 128/2003 Sb., přispívá k tvorbě podmínek pro udržování výrobního potenciálu zemědělství nepřímými podporami, přímou podporou, podpůrnými programy a vytvářením podmínek pro cenovou stabilizaci trhu se zemědělskými komoditami, zejména pomocí zemědělských skladních listů, termínovaných obchodů, certifikaci veřejných skladů zemědělských produktů a podporou fungování komoditních burz (účinnost od 12. 11. 1997).

Vyhláška č. 53/2001 Sb., Ministerstva zemědělství kterou se provádí zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (účinnost od 13. 2. 2001).

Vyhláška č. 263/2003 Sb., Ministerstva zemědělství, kterou se mění vyhláška č. 53/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

4.a/ Oblast veterinární péče

Zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů (účinnost od 29. 5. 1992).

Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů **/veterinární zákon/**, (účinnost od 28. 9. 1999), který bude novelizován s účinností od 1. 7. 2003.

NOVELA: Zákon č. 131/2003 Sb., kterým se mění zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících předpisů (veterinární zákon).

Vyhláška č. 286/1999 Sb., Ministerstva zemědělství, kterou se provádějí ustanovení zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), o zdraví zvířat a jeho ochraně, o veterinárních podmínkách dovozu, vývozu a transitu veterinárního zboží, o veterinární asanaci a o atestačním studiu (účinnost od 1. 1. 2000).

Vyhláška č. 287/1999 Sb., Ministerstva zemědělství, o veterinárních požadavcích na živočišné produkty (účinnost od 1. 1. 2000).

Vyhláška č. 234/2000 Sb., Ministerstva zdravotnictví a Ministerstva zemědělství, kterou se stanoví podrobnosti o přípravě a výdeji léčivých přípravků a bližší podmínky provozu lékáren a dalších provozovatelů vydávajících léčivé přípravky (účinnost od 1. 8. 2000).

Vyhláška č. 504/2000 Sb., Ministerstva zdravotnictví a Ministerstva zemědělství, kterou se stanoví správná laboratorní praxe v oblasti léčiv (účinnost od 1. 1. 2001).

Věstník MZe ČR č. 2/2003, kde je doplněn výčet specifikovaného rizikového materiálu (SMR), (účinnost od 1. 7. 2003).

4.b/ Oblast zahraničního obchodu:

Zákon č. 62/2000 Sb., o některých opatřeních při vývozu a dovozu výrobků a o licenčním řízení a o změně některých zákonů (účinnost od 1. 7. 2000).

Zákon č. 480/2001 Sb., kterým se vydává celní sazebník a stanoví sazby dovozního cla pro zboží pocházející z rozvojových a nejméně rozvinutých zemí a podmínky pro jejich uplatnění/celní sazebník/ (účinnost od 1. 1. 2002).

Zákon č. 1/2002 Sb., kterým se mění zákon č.13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů (zákony č. 35/1993 Sb., č. 113/1997 Sb., č. 63/2000 Sb., č. 256/2000 Sb., č. 256/2000 Sb., a č. 265/2001 Sb.) (účinnost od 1. 7. 2002 s výjimkou čl. I. bodů 43, 45 až 51, 56 a 57, které nabývají účinnosti 4. 1. 2002).

Vyhláška č. 252/2002 Sb., Ministerstva financí kterou se provádějí některá ustanovení celního zákona č. 13/1993 Sb., ve znění zákona č. 113/1997 Sb., a 1/2002 Sb., (účinnost od 1. 7. 2002).

Nařízení vlády č. 266/2002 Sb., kterým se stanoví preferenční sazby cla pro dovoz některých zemědělských a potravinářských výrobků pocházejících z Evropské unie (účinnost od 1. 7. 2002).

Nařízení vlády č. 273/2002 Sb., kterým se stanoví spouštěcí úrovně objemu dovozů pro jednotlivé zemědělské výrobky a skupiny zemědělských výrobků pro kalendářní rok 2002 (účinnost od 12. 6. 2002).

Nařízení vlády č. 117/2003 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 266/2002 Sb., kterým se stanoví preferenční sazby cla pro dovoz některých zemědělských a potravinářských výrobků pocházejících z Evropské unie.

4.c/ Oblast šlechtění, evidence a označování zvířat:

Zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon). Tento zákon spolu se zákonem č. 166/1999Sb., o veterinární péči § 5 odst. 1, písm. f/ stanovuje povinnost chovateli zaregistrovat všechna svá hospodářství, identifikovat a registrovat hospodářská zvířata na těchto hospodářstvích chovaná. Praktická realizace identifikace a registrace zvířat je uvedena v jednotlivých vyhláškách MZe. Povinnost označovat skot stanovuje vyhláška MZe ČR č. 134 ze dne 2. 4. 2001.

Zákon č. 206/2000 Sb., o ochraně biotechnologických vynálezů a o změně zákona č. 132/1989 Sb., o ochraně práv k novým odrudám rostlin a plemenům zvířat, ve znění zákona č. 93/1996 Sb. (účinnost od 1. 10. 2000).

Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 471/2000 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů – plemenářský zákon (účinnost od 1. 1. 2001).

Vyhláška č. 33/2001 Sb., Ministerstva zemědělství, o odborné způsobilosti k výkonu některých odborných činností v oblasti šlechtění a plemenitby hospodářských zvířat (účinnost od 26. 1. 2001).

Zákon č. 282/2003 Sb., kterým se mění zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 500/1990 Sb., o působnosti orgánů České republiky ve věcech převodů vlastnictví státu k některým věcem na jiné právnické nebo fyzické osoby, ve znění pozdějších předpisů.

4.d/ Oblast potravinářství:

Vyhláška č. 326/2001 Sb., Ministerstva zemědělství, kterou se provádí § 18 písm. a), d), g), h), i) a j) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, pro maso, masné výrobky, ryby, ostatní vodní živočichy a výrobky z nich, vejce a výrobky z nich. Stanovuje podrobně povinnosti označovat prodávané maso, požadavky na jakost, skladování, přepravu a prodej.

Vyhláška č. 343/2001 Sb., Ministerstva zemědělství, kterou se mění vyhláška MZe ČR č. 451/200 Sb., kterou se provádí zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech ve znění zákona č. 244/200 Sb., (účinnost 4. 10. 2001).

Vyhláška č. 354/2001 Sb., Ministerstva zemědělství, o způsobu provádění klasifikace jatečně upravených těl jatečného skotu a ovcí a podmínkách vydávání osvědčení o odborné způsobilosti fyzických osob k této činnosti (účinnost od 1. 1. 2002).

Zákon č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů, například zákona č. 309/2002 Sb. (s účinností od 1. 1. 2003).

Vyhláška č. 196/2002 Sb., Ministerstva zemědělství kterou se mění vyhláška č. 147/1998 Sb., o způsobu stanovení kritických bodů v technologii výroby (účinnost od 1. 7. 2002).

Vyhláška č. 243/2002 Sb., Ministerstva zemědělství kterou se provádí zákon č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisného označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele č. 147/1998 Sb. (účinnost od 1. 7. 2002).

Vyhláška č. 347/2002 Sb., Ministerstva zdravotnictví o hygienických požadavcích na prodej potravin a rozsah vybavení prodejny podle sortimentu prodávaných potravin (účinnost od 6. 8. 2002).

Vyhláška č. 264/2003 Sb., Ministerstva zemědělství, kterou se mění vyhláška č. 326/2001 Sb., kterou se provádí § 18 písm. a), d), g), h), i), a j) zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, pro maso, masné výrobky, ryby, ostatní vodní živočichy a výrobky z nich, vejce a výrobky z nich.

Vyhláška č. 259/2003 Sb., Ministerstva zemědělství, kterou se mění vyhláška č. 324/1997 Sb., o způsobu označování potravin a tabákových výrobků, o přípustné odchylce od údajů o množství výrobku označeného symbolem "e", ve znění vyhlášky č. 24/2001 Sb.

Vyhláška č. 203/2003 Sb., Ministerstva zemědělství, o veterinárních požadavcích na mléko a mléčné výrobky.

Vyhláška č. 202/2003 Sb., Ministerstva zemědělství, o veterinárních požadavcích na čerstvé maso, mleté maso, masné polotovary a masné výrobky.

4.e/ Oblast krmivářství:

Zákon č. 244/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech (účinnost od 1. 1. 2001).

Vyhláška č. 296/2000 Sb., Ministerstva zdravotnictví a Ministerstva zemědělství, kterou se stanoví správná výrobní praxe, správná distribuční praxe a podmínky povolování výroby a distribuce léčiv, včetně medikovaných krmiv (účinnost od 28. 8. 2000).

Zákon č. 306/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 119/2000 Sb. (účinnost od 1. 1. 2001).

Vyhláška č. 451/2000 Sb., Ministerstva zemědělství, kterou se provádí zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění zákona č. 244/2000 Sb. (účinnost od 1. 1. 2001).

Vyhláška č. 343/2001 Sb., Ministerstva zemědělství, kterou se mění vyhláška MZe ČR č. 451/2000 Sb., kterou se provádí zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech ve znění zákona č. 244/2000 Sb. (účinnost 4. 10. 2001).

Vyhláška č. 544//2002 Sb., Ministerstva zemědělství, kterou se mění vyhláška MZe ČR č. 451/2000 Sb., kterou se provádí zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech ve znění zákona č. 244/2000 Sb., (účinnost 1. 7. 2003). Tato vyhláška zařazuje mezi zakázané látky používané ke krmným účelům mj. kadávery hospodářských zvířat. Důsledkem bude absence této živočišné bílkoviny v krmných směsích.

Vyhláška č. 284/2003 Sb., Ministerstva zemědělství, kterou se mění vyhláška č. 451/2000 Sb., kterou se provádí zákon č. 91/1996 Sb., o krmivech, ve znění zákona č. 244/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Vyhláška s platností od 1. 11. 2001 zakazuje používání zpracovaných živočišných proteinů všem hospodářským zvířatům držených, vykrmovaných, chovaných za účelem výroby potravin.

Vyhláška č. 290/2003 Sb., Ministerstva zemědělství, o veterinárních přípravcích a veterinárních technických přípravcích.

Vyhláška č. 291/2003 Sb., Ministerstva zemědělství, o zákazu podávání některých látek zvířatům, jejichž produkty jsou určeny k výživě lidí, a o sledování (monitoringu) přítomnosti nepovolených látek, reziduí a látek kontaminujících, pro něž by živočišné produkty mohly být škodlivé pro zdraví lidí, u zvířat a v jejich produktech.

4.f/ Oblast technologie chovu:

Vyhláška č. 381/2001 Sb., Ministerstva životního prostředí kterou se stanoví Katalog odpadů, Seznam nebezpečných odpadů a seznamy odpadů a států pro účely vývozu, dovozu a tranzitu odpadů a postup při udělování souhlasu k vývozu, dovozu a tranzitu odpadů /Katalog odpadů/ (účinnost od 1. 1. 2002).

Vyhláška č. 382/2001 Sb., Ministerstva životního prostředí o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě (účinnost od 1. 1. 2002).

Vyhláška č. 383/2001 Sb., Ministerstva životního prostředí o drobnostech nakládání s odpady (účinnost od 1. 1. 2002).

Vyhláška č. 191/2002 Sb., Ministerstva zemědělství o technických požadavcích na stavby pro zemědělství. MZe stanoví požadavky na stavby podle § 143 odst. 4 písm. C) zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu /stavební zákon/, ve znění zákona č. 83/1998 Sb., zákona č. 151/2000 Sb., (účinnost od 1. 6. 2002, avšak části ve vyhlášce uvedené nabývají účinnosti dnem vstupu smlouvy o připojení České republiky k Evropské unii v platnost).

Narizení vlády č. 103/2003 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a o používání a skladování hnojiv a statkových hnojiv, střídání plodin a provádění protierózních opatření v těchto oblastech (účinnost od 11. 4. 2003).

České normy týkající se chovu ovcí a koz

ČSN 46 6006-3

Označování hospodářských zvířat. Část 3:
Označování ovcí
Vydána 1994-09
ICS 65.020.30
Cenová skupina 5
Katalog 17115

ČSN 46 6213

Kontrola užitkovosti ovcí

Vydána 1994-09
Změna * 1. 1. 1999
ICS 65.020.30
Cenová skupina 7
Katalog 17117

ČSN 46 6231

Inseminace koz
Vydána 1995-01
ICS 65.020.30
Cenová skupina 7
Katalog 17193

ČSN 46 6006-4

Označování hospodářských zvířat. Část 4:
Označování koz
Vydána 1994-09
ICS 65.020.30
Cenová skupina 5
Katalog 17116

ČSN 46 6222

Potná ovčia vlna československého pŕvodu

Schválena 1989-11-15.
Účinnost 1991-01-01
ICS 65.020.30 59.060.10
Cenová skupina 7
Katalog 29054

ČSN 46 6233

Kontrola užitkovosti koz
Vydána 1994-09
ICS 65.020.30
Cenová skupina 7
Katalog 17118

Vysvětlivky k údajům o normách

Označení normy

U původních ČSN se označení skládá ze značky ČSN (u předběžných norem ČSN P) a čísla normy. V případě, že je rozdělena do samostatných částí, pokračuje označení normy číslem části normy uvedeným za pomlčkou a v případě, že je část normy ještě dále rozdělena do podčástí uvádí se číslo podčástí za další pomlčku (např. ČSN 27 7906, ČSN 34 7010-3, ČSN 36 1550-2-11);

V případě, že % ČSN přejímá evropskou nebo mezinárodní normu (popř. jiný dokument) bez jakýchkoliv změn, doplňků a úprav v textu přejímané normy, označení české normy se skládá ze značky ČSN a označení (značky a čísla) přejímané normy (dokumentu), např. ČSN EN 2739, ČSN EN 60051,2;

U ČSN v oblasti elektrotechniky přejímajících druhé nebo další vydání souběžně platných evropských nebo mezinárodních norem, např. ČSN EN 60335-2-16 ed.2;

V případě, že ČSN přejímá dokumenty, např. HD nebo QC, označení těchto dokumentů (značka a číslo) není součástí označení ČSN. Na titulní straně těchto ČSN se však uvádí údaj o shodnosti ČSN s přejímaným dokumentem, např. eqv. HD 609 S1:1995.

Třídící znak

Třídící znak je vyjádřen šestimístným číslem. Je uveden v závorce pod označením normy v případě, že není součástí označení normy. Tento třídící znak je rozhodujícím číselným údajem, podle kterého se normy zařazují a vyhledávají v seznamu.

Označení shodnosti s mezinárodní nebo evropskou normou

Stupeň shodnosti *ČSN s mezinárodní nebo evropskou (popř. jinou) normou je vyjádřen zkratkami:

„idt“ (identická), tj. shodná v technickém obsahu, stavbě a členění,

„eqv“ (ekvivalentní), tj. shodná v technickém obsahu,

„neq“ (neekvivalentní), tj. rozdílná v technickém obsahu,

„mod“ (modifikovaná), tj. s dohodnutými odchylkami v technickém obsahu.

Datum schválení a účinnosti nebo datum vydání a počátek platnosti

U norem schválených do 15. května 1991 je uvedeno datum schválení (rok/měsíc/den) a datum účinnosti (rok/měsíc/den). U norem schválených po tomto datu je uvedeno datum vydání (rok/měsíc).

Datum počátku platnosti (rok/měsíc/den) je v seznamu uvedeno u norem, na nichž je tento údaj výslovně uveden (u norem bez uvedení počátku platnosti nebo účinnosti, platnost počíná prvním dnem měsíce následujícího po měsíci vydání).

Cenová skupina

Cenová skupina vyjadřuje cenu normy podle tabulky.

V seznamu je uváděna pouze cenová skupina základní normy (nikoliv jednotlivých oprav, změn).

Cenová skupina 99 informuje, že se jedná o samostatně neprodejnou normu. Tato norma je součástí sady norem.

Normy do cenových skupin rozděluje ČSNI a normy jsou zařazovány podle náročnosti zpracování, obsahu, odborných korekcí a doprovodných prací při jejich přejímání do systému ČSN. Na požádání je dostupný jejich seznam.

Katalogové číslo

Jedná se o jednoznačné identifikační číslo norem. Na normě je tištěno vlevo dole. V seznamu jsou uváděna katalogová čísla základních norem (nikoliv oprav, změn). Katalogová čísla je možno používat i pro objednávání norem.

Nicméně toto katalogové číslo je přiřazováno jednotlivým normám edičním oddělením ČSNI. Pro uživatele nemá v podstatě žádný význam, protože k vyhledávání norem se používá téměř výhradně třídicí znak (viz bod 2).

Zkratka ICS

ICS – znamená International Classification for Standards (mezinárodní klasifikační systém norem), podle kterého jsou normy zařazovány v mezinárodním měřítku.

Kódy ICS označené písmenem N byly zrušeny organizací ISO, ale mohou být uvedeny u starších ČSN.

Závaznost norem

Problematika norem je řešena zákonem č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky o změně a doplnění některých zákonů ve znění zákona č. 71/2000 Sb., a zákona č. 102/2001 Sb. Hlava II – technické předpisy, normy a povinnosti výrobců, dovozců a distributorů, v paragrafu 4, odstavci 1 se uvádí: „Česká technická norma není obecně závazná.“, odstavec 3 dále uvádí: „Česká technická norma (dále jen „norma“) poskytuje pro obecné a opakované používání pravidla, směrnice nebo charakteristiky činností nebo jejich výsledků zaměřené na dosažení optimálního stupně uspořádání ve vymezených souvislostech.“

Přestože české technické normy nejsou obecně závazným předpisem, po jejich uvedení nebo uvedení odkazů na ČSN v právně závazném dokumentu, se tyto stávají součástí takového dokumentu a jsou tedy právně závazné.

VÝVOJ STAVŮ OVCÍ A KOZ

Stavy ovcí a koz (k 1. 4. kalendářního roku) v kusech

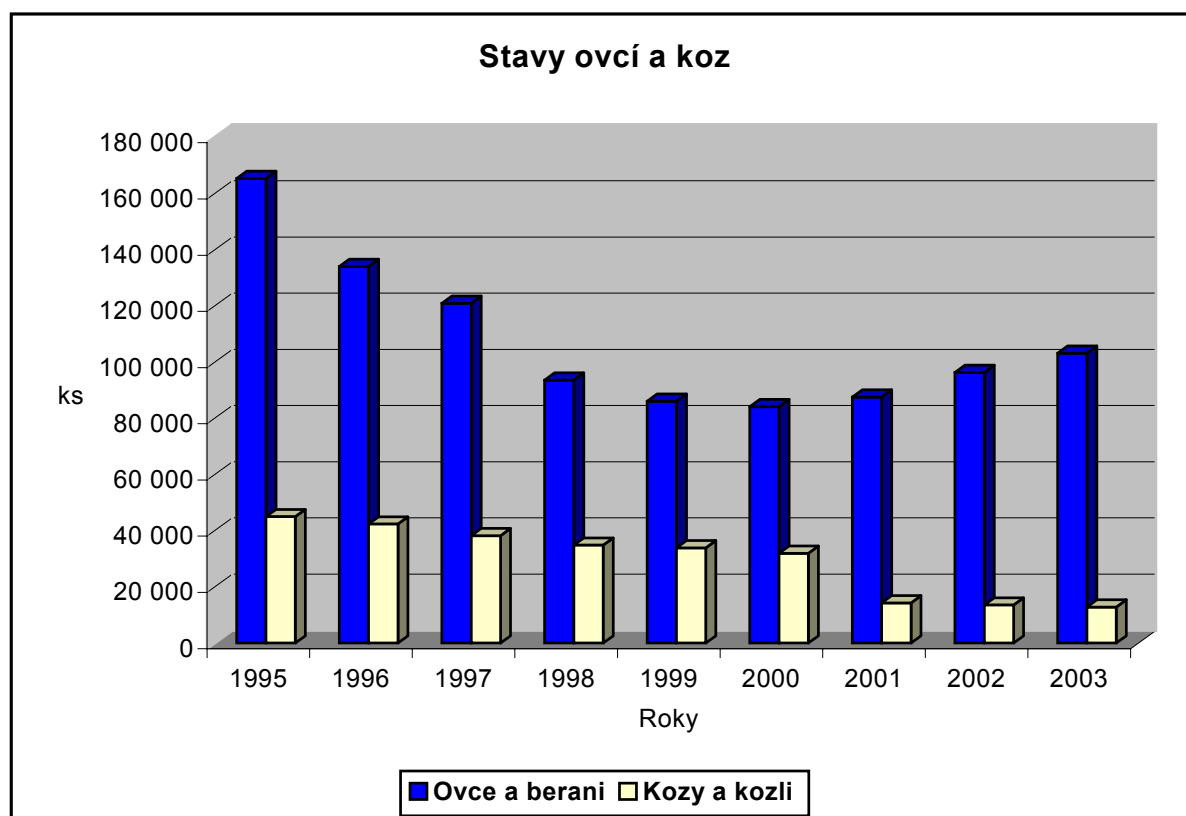
	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Ovce a berani	429 714	429 106	342 069	254 301	196 030	165 345	134 009	120 921	93 557	86 047	84 108
Kozy a kozli	40 638	41 467	42 668	44 544	44 954	44 993	42 385	38 241	34 861	33 900	31 988

Pramen: Soupis hospodářských zvířat k 1. 1. do roku 1992, od roku 1993 do roku 2002 soupis hospodářských zvířat k 1. 3. daného roku

Stavy ovcí a koz (k 1. 4. kalendářního roku) v kusech

	2001		2001	2002	2003
Ovce a berani	90 241		87 539	96 286	103 129
Kozy a kozli	28 477		14 306	13 574	12 779

Pramen: ČSÚ – Soupis hospodářských zvířat k 1. 3. daného roku, od roku 2001 změna metodiky, od roku 2003 soupis hospodářských zvířat k 1. 4. daného roku

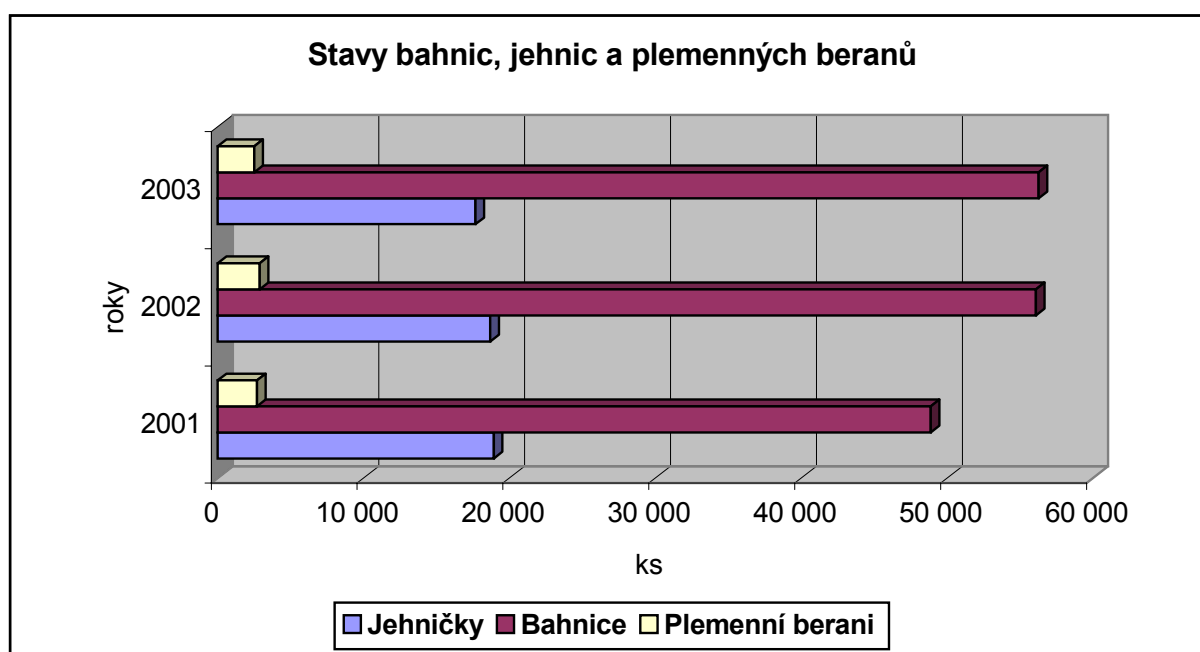
Stavy ovcí poklesly od roku 1990 do roku 2003 o 76 %, tj. o 326 585 kusů. Prudký pokles počtu ovcí od roku 1990 se zastavil v roce 2000. Meziroční nárůst stavu ovcí 2001/2000 činil 3 431 kusů, tj. 4,1%, v roce 2002/2001 byl nárůst již 8 747 ks, což činí 10% a v roce 2003/2002 je nárůst 6 843 ks tj. 6,7 %.

Stavy koz poklesly od roku 1990 do roku 2003 o 27 859 kusů, to je o 68,6 %.

Počet hospodářských zvířat k 1. 4. daného roku v kusech

	2001	2002	2003	Rozdíl + / -	Index v %
Kozy a kozli celkem	14 306	13 574	12 779	-795	94,1
Jehničky	18 924	18 686	17 664	- 1 022	94,5
Bahnice	48 881	56 081	56 267	186	100,3
Plemenní berani	2 694	2 875	2 513	-362	87,4
Ostatní berani, skopci a ovce	17 039	18 644	26 685	8 041	143,1
Ovce a berani celkem	87 539	96 286	103 129	6 843	107,1

Pramen: Soupis hospodářských zvířat k 1. 3. daného roku do roku 2002, od roku 2003 soupis hospodářských zvířat k 1. 4. daného roku

Počet ovcí podle jednotlivých krajů (kusy)

Území, kraj	2001	2002	2003	Rozdíl 03/02 + / -	Index 03/02 %
Praha + Středočeský kraj	6 760	7 606	7 763	157	102,1
Jihočeský kraj	13 652	16 167	15 761	-406	97,5
Plzeňský kraj	10 408	11 070	13 526	2 456	122,2
Karlovarský kraj	9 074	9 827	10 553	726	107,4
Ústecký kraj	6 121	6 355	7 404	1 049	116,5
Liberecký kraj	4 903	5 102	5 969	867	117,0
Královéhradecký kraj	5 861	6 457	6 844	387	106,0
Pardubický kraj	4 083	4 432	4 558	126	102,8
Vysočina	5 016	5 822	6 530	708	112,2
Jihomoravský kraj	3 212	3 587	3 673	86	102,4
Olomoucký kraj	3 140	3 300	3 536	236	107,2
Zlínský kraj	7 457	8 268	9 542	1 274	115,4
Moravskoslezský kraj	7 852	8 293	7 470	-823	90,1
Česká republika	87 539	96 286	103 129	6 843	107,1

Pramen: ČSÚ – Soupis hospodářských zvířat k 1. 3. daného roku do roku 2002, od roku 2003 soupis hospodářských zvířat k 1. 4. daného roku

Podle přehledu z jednotlivých krajů zjistíme, že v porovnání s rokem 2002 největší nárůst v počtu ovcí zaznamenaly kraje Plzeňský o 2 456 ks, kraj Zlínský o 1 274 ks, kraj Ústecký o 1 049 ks, Karlovarský o 726 ks a kraj Vysočina o 708 ks. Naproti tomu ke snížení stavu ovcí došlo v Moravskoslezském kraji o 823 ks a Jihočeském kraji o 406 ks.

Vývoj struktury plemen ovcí v ČR

Od roku 1990 prochází chov ovcí výraznými strukturálními a ekonomickými změnami, které měly vliv na zhoršení výsledků v tomto odvětví.

Výrazné snížení početních stavů ovcí bylo ovlivněno od roku 1991 prudkým poklesem cen vlny. V období dalších tří let byla zlikvidována téměř celá populace s jednostrannou vlnářskou užitkovostí (do roku 1990 byl chov ovcí zastoupen vysokým podílem vlnářských plemen, téměř 63 %). Od roku 1995 se v České republice hlavním produktem chovu ovcí stalo maso. Preferována jsou plemena s masnou a kombinovanou užitkovostí a plemena s dobrou plodností.

Vývoj struktury plemen ovcí v období 1990 – 2003 v %

Rok	Typ plemene			
	Vlnářský	s kombinovanou užitkovostí	masný	plodný a dojný
1990	62,9	36,4	0,6	0,1
1994	4,1	70,7	24,5	0,7
1995	1,9	70,6	25,8	1,7
1996	0	74,4	23,7	1,9
1997	0	71,1	26,9	2,0
1998	0	68,8	28,9	2,3
1999	0	63,4	33,6	3,0
2000	0	61,2	34,3	4,5
2001	0	59,9	33,9	6,2
2002	0	58,8	35,0	6,2
2003	0	57,0	36,0	7,0

Pramen: Svaz chovatelů ovcí a koz v ČR

Poznámka: rok 2003 – odhad

Obrat stáda ovcí (od roku 2003 předpoklad)

Ukazatel	Rok							
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Bahnice celkem k 1. 3. v ks	39 307	39 793	43 429	56 081	56 267	75 000	100 000	130 000
Počet jehnic na rozšířenou reprodukci ks	9 827	9 948	10 857	14 020	19 000	25 000	30 000	0
Počet jehnic na obnovu základního stáda ks	7 861	7 959	8 686	11 216	15 200	20 000	30 750	32 500
Počet jehňat k jatečným účelům ks	35 376	35 813	39 086	50 473	41 800	55 200	74 250	143 000
Počet odchovaných jehňat celkem ks	53 064	53 720	58 629	75 709	76 000	100 000	135 000	175 500

Pramen: Svaz chovatelů ovcí a koz v ČR

Produkce potní vlny t	200	200	220	275	280	375	500	650
-----------------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Pramen: Svaz chovatelů ovcí a koz v ČR

Při výpočtu obratu stáda se vychází z odchovu 135%, obnovy základního stáda bahnic 20% a možností zařazení jehnic na rozšířenou reprodukci základního stáda 25% z počtu bahnic. Po dosažení počtu 130 000 ks bahnic předpokládáme stabilizaci početních stavů ovcí, při obnově základního stáda bahnic 25 % a zaměření na produkci kvalitního jehněčího masa.

Obrat stáda koz (od roku 2003 předpoklad) v kusech

Ukazatel	Rok							
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Kozy k 1. 3. v ks	29 142	27 989	24 764	12 181	12 500	12 500	12 500	12 500
Počet koziček na obnovu základního stáda v ks	6 000	5 500	5 000	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Počet kůzlat k jatečným účelům v ks	45 000	42 100	37 500	18 750	18 750	18 750	18 750	18 750
Počet odchovaných kůzlat, celkem v ks	51 000	47 600	42 500	21 250	21 250	21 250	21 250	21 250

Pramen: Svaz chovatelů ovcí a koz v ČR

V bilanci početních stavů koz nepředpokládáme jejich nárůst, ale postupný přesun chovu od individuálních chovatelů do větších stád a rozšiřování srstnatých a masných plemen určených ke společné pastvě skotu, ovcí a koz. Spotřeba kůzlečího masa na obyvatele při průměrné porážkové hmotnosti 15 kg činí 0,03 kg.

Zpracovatelský průmysl

V České republice je v současné době celkem 13 jatek, kde jsou poráženy i ovce. V republice zatím není porážka, která má certifikát pro export masa do EU. Celkový objem produkce jatečných jehňat a ovcí se v roce 2003 předpokládá cca 2000 tun ž. hm., tj. cca 900 tun masa, což je obdobný objem výroby jako v roce 2002.

V roce 2000 byl zaveden nový výkaz ČSÚ „Měsíční přehled o porážkách hospodářských zvířat“.

Výroba masa v tunách j.hm.

Rok	Skopové maso	Jehněčí maso	Kozí maso	Celkem
2000	50	72	16	138
2001	46	82	11	139
2002	41	102	10	153
2003 leden – červenec	18	52	4	74

Pramen: ČSÚ

Výroba masa v tunách jatečné hmotnosti byla v roce 2001 skoro shodná s rokem 2000 138 t a 139 tun. V roce 2002 došlo ke zvýšení výroby masa o 14 tun (o 10 %). V roce 2003 se předpokládá přibližná výroba jako v roce 2002.

V roce 2002 bylo poráženo 1 608 ks ovcí, 7 464 ks jehňat a 876 ks koz. V roce 2003 za období leden až červenec bylo prozatím poráženo 686 ks ovcí, 3 669 ks jehňat a 477 ks koz.

Počty poražených zvířat rok 2000 – 2003 v kusech

Druh	2000	2001	2002	2003 leden – červenec
Ovce bez jehňat	1 984	1 971	1 608	686
Jehňata	5 049	6 162	7 464	3 669
Kozy	1 157	858	876	477

Pramen : ČSÚ

Průměrné porážkové hmotnosti (kg ž. hm.)

Druh	2000	2001	2002	2003 leden – červenec
Ovce bez jehňat	56,1	51,1	55,6	51,6
Jehňata	31,0	30,6	32,0	29,5
Kozy	29,0	28,0	38,0	18,7

Pramen : ČSÚ

Výroba kozích sýrů

Výroba kozích sýrů je soustředěna do faremních chovů koz, kde se zároveň mléko zpracovává. V České republice není společná mlékárna nebo sýrárna, která by vykupovala a zpracovávala ovčí nebo kozi mléko.

Počty koz, produkce mléka, produkce sýrů, cena

Rok	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Počty koz ve stádech	-	-	423	1 199	2 018	1 252	1 343	1 361	1 032	854	1 309
Produkce mléka (tis.l)	-	-	160	480	800	800	657	680	500	450	720
Produkce sýrů (tuny)	-	-	16	48	80	50	68	68	50	45	72
Cena sýrů Kč/kg	-	-	80	90	100	120	140	150	160	160	170

Pramen: Svaz chovatelů ovcí a koz v ČR

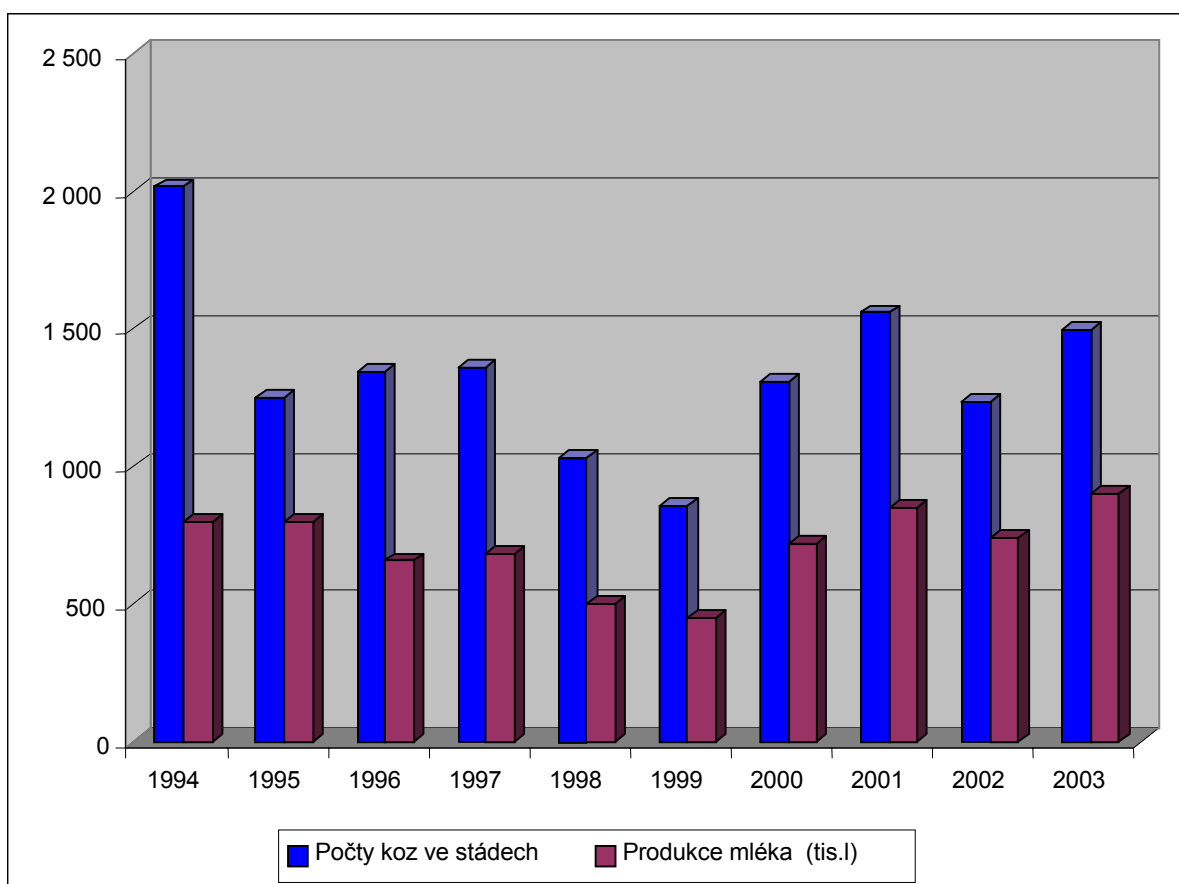
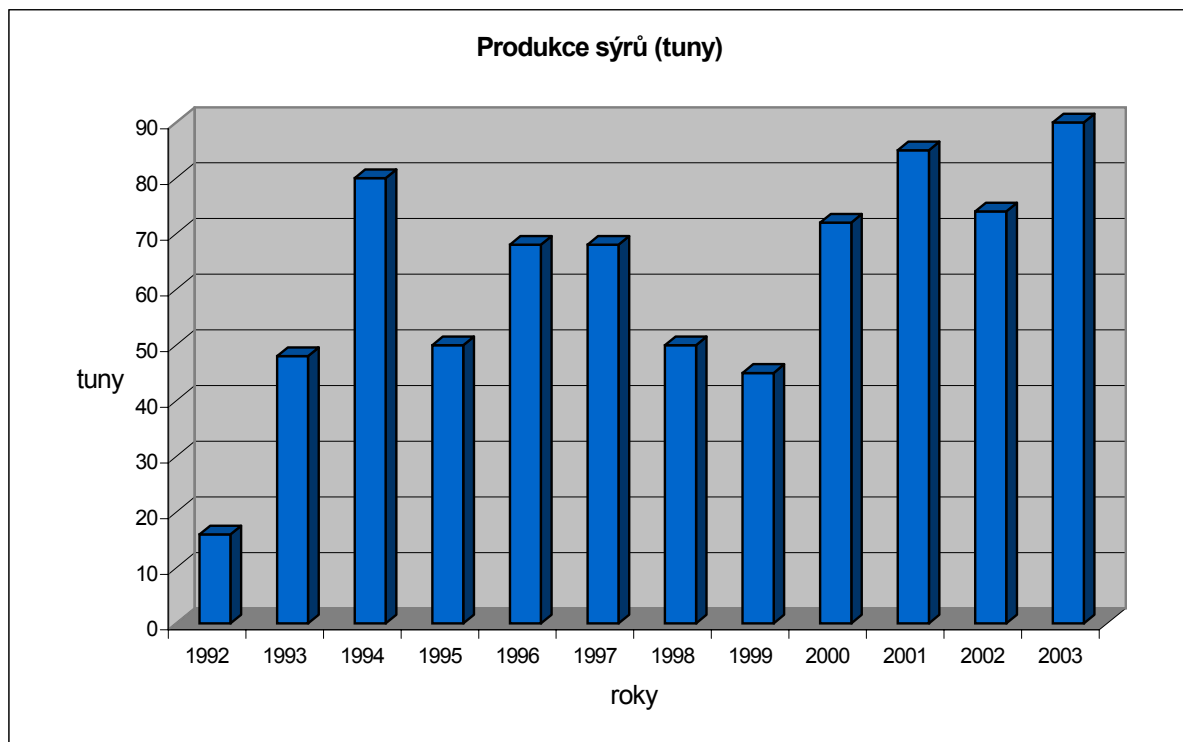
Počty koz, produkce mléka, produkce sýrů, cena

Rok	2001	2002	2003
Počty koz ve stádech	1 559	1 236	1 500
Produkce mléka (tis.l)	850	740	900
Produkce sýrů (tuny)	85	74	90
Cena sýrů Kč/kg	170	170	175

Pramen: Svaz chovatelů ovcí a koz v ČR

Poznámka: rok 2003 – odhad

Počty koz ve stádech a produkce mléka

UŽITKOVOST OVCÍ A KOZ V ČR

Užitkovost ovcí

Výsledky kontroly užitkovosti šlechtitelských chovů ovcí v roce 1989

Plemeno	Počet stád	Počet ovcí ks	Oplodnění %	Celková plodnost %	Plodnost na obah. %	Stříž vlny kg
Merino	28	10 501	76,9	113,2	137,1	6,51
Stavropolské m.	11	3 308	84,6	117,9	134,8	7,10
Askanijské mer.	6	2 490	85,2	125,3	141,2	7,35
Kavkazské mer.	14	4 807	79,9	105,7	127,6	7,48
Žírné merino	7	2 343	82,9	116,9	136,2	5,82
Severokavkazská	3	1 430	80,5	114,4	127,7	5,56
Něm. dlouhovlnná	3	538	83,1	119,1	137,3	6,94
Cigája	4	1 399	93,5	133,6	139,2	3,50
Zušl. valaška	7	2 705	87,3	131,2	145,0	4,00
Šumavka	5	2 045	85,4	119,8	131,2	4,29
Východofríská	8	248	85,2	218,5	231,6	5,79
Romanovská	1	45	96,3	-	274,5	2,58
Finská	2	45	91,1	233,3	256,1	3,44
Texel	1	30	75,7	116,6	125,0	4,23
Suffolk	2	278	68,1	88,5	118,8	4,51
Celkem/průměr	102	32 212	81,6	117,3	136,6	6,18

Pramen: Svaz chovatelů ovcí a koz v ČR

Výsledky kontroly užitkovosti ovcí v roce 1994

Plemeno	Počet stád	Počet ovcí ks	Oplodně ní %	Celková plodnost %	Plodnost na obah. %	Přírůstky jehňat g	Stříž vlny kg
Merino	11	1 422	81,57	112,4	137,7	195	5,82
Žírné merino	2	505	80,79	113,3	140,2	-	5,40
Merinolandschaf	2	102	59,80	80,4	134,4	257	4,31
Romney Marsh	3	377	67,90	96,5	142,2	210	5,40
Německá dlouhovlnná	1	378	94,70	148,9	157,3	214	6,40
Šumavka	5	956	84,72	109,5	129,1	-	2,12
Zušl. valaška	6	977	77,58	94,9	122,3	186	3,36
Cigája	3	689	93,46	116,8	125,0	230	3,57
Bergschaf	2	15	86,66	126,7	146,2	183	3,50
Východofríská	1	58	94,82	150,0	158,2	248	5,50
Finská	1	33	76,80	163,6	216,0	202	2,40
Romanovská	1	12	100,00	350,0	350,0	205	2,40
Suffolk	7	749	62,28	75,0	120,6	187	4,10
Charollais	9	1 127	76,31	105,3	138,0	198	4,28
Texel	3	77	88,31	111,7	126,5	227	4,48
Oxford down	1	30	36,67	43,3	118,2	280	-
Celkem/průměr	61	7 684	79,76	107,2	134,4	-	4,19

Pramen: Svaz chovatelů ovcí a koz v ČR

Výsledky kontroly užítkovosti ovcí v roce 1995

Plemeno	Počet stád	Počet ovcí ks	Oplodnění %	Celková plodnost %	Plodnost na obah. %	Přírůstky jehňat g	Stříž vlny kg
Merino	16	2 659	77,6	111,7	144,7	200	5,3
Žírné merino	2	84	85,7	153,6	179,2	197	5,2
Merinolandschaf	3	85	95,3	136,5	143,2	217	4,2
Romney Marsh	4	463	75,4	122,9	163,0	249	5,0
Německá dlouhovlnná	1	308	94,8	145,8	153,8	229	5,5
Šumavka	12	1 541	92,5	118,4	128,1	198	3,7
Zušl. valaška	7	1 122	89,1	119,1	133,6	208	3,7
Cigája	4	760	91,6	118,3	129,2	224	3,6
Bergschaf	5	37	86,5	162,2	187,5	228	4,8
Východofříská	3	64	95,3	220,0	231,1	247	5,0
Finská	2	21	95,2	300,0	315,0	169	1,9
Romanovská	1	39	92,3	202,6	219,4	218	2,6
Suffolk	6	349	70,8	98,0	138,5	250	3,6
Charollais	20	1 098	79,2	128,9	162,9	234	2,3
Texel	9	244	92,6	93,4	100,9	211	4,2
Oxford down	1	33	100,0	151,5	151,5	216	3,4
Celkem/průměr	96	8 934	84,2	119,8	142,2	-	4,4

Pramen: Svaz chovatelů ovcí a koz v ČR

Výsledky kontroly užítkovosti ovcí v roce 1996

Plemeno	Počet stád	Počet ovcí ks	Oplodnění %	Celková plodnost %	Plodnost na obah. %	Přírůstky jehňat g	Stříž vlny kg
Merino	20	1 964	78,1	120,3	152,6	213	5,8
Žírné merino	8	602	90,7	135,5	149,5	185	4,4
Merinolandschaf	5	121	90,7	153,7	169,1	256	5,5
Romney Marsh	6	515	71,5	161,4	115,3	237	4,7
Německá dlouhovlnná	1	333	94,6	155,9	164,7	231	4,5
Šumavka	11	1 329	90,2	122,2	135,4	202	3,5
Zušl. valaška	7	1 072	89,2	117,9	132,2	220	3,9
Cigája	4	716	85,9	111,6	129,9	238	3,4
Bergschaf	5	55	92,7	181,8	196,1	239	3,1
Východofříská	6	134	85,8	161,9	188,7	262	5,3
Romanovská	5	32	100,0	340,1	340,1	196	2,7
Suffolk	11	364	93,1	150,5	161,7	281	3,8
Charollais	43	1 458	83,8	143,1	170,7	247	2,9
Texel	8	190	85,8	107,4	125,2	250	3,1
Oxford down	4	119	86,5	134,5	155,3	244	-
Celkem/průměr	71	9 004	85,3	128,7	150,8	-	4,1

Pramen: Svaz chovatelů ovcí a koz v ČR

Koza bíráská

Koza hnědá

Vícečetné vrhy jsou předpokladem příznivé ekonomiky chovu ovcí

Kvalitní pastva zajišťuje dobrou kondici zvířat

Výsledky kontroly užítkovosti ovcí v roce 1997

Plemeno	Počet stád	Počet ovcí ks	Oplodnění %	Celková plodnost %	Plodnost na obah. %	Přírůstky jehňat g	Stříž vlny kg
Merino	18	1 793	87,4	126,8	145,1	285	6,2
Žírné merino	5	705	82,3	107,7	130,9	167	5,1
Merinolandschaf	6	673	88,3	121,0	137,0	213	5,1
Romney Marsh	11	423	97,6	149,6	153,3	280	5,0
Německá dlouhovlnná	1	462	95,5	149,4	156,5	224	4,7
Šumavka	13	1 423	92,0	124,0	134,8	212	3,8
Zušl. valaška	8	937	86,6	125,8	147,0	224	3,8
Cigája	4	688	93,5	124,3	133,0	242	3,7
Bergschaf	5	67	97,0	141,8	146,2	229	5,2
Východofříská	5	128	93,0	164,1	176,1	298	-
Romanovská	10	66	119,7	318,2	265,8	202	-
Suffolk	20	616	87,3	128,1	146,7	280	3,7
Charollais	64	1 732	79,0	125,3	158,7	266	-
Texel	14	199	93,5	116,1	124,2	248	3,3
Oxford down	5	174	86,2	122,4	142,0	222	-
Celkem/průměr	189	10 086	87,8	127,8	145,5	-	4,8

Pramen: Svaz chovatelů ovcí a koz v ČR

Výsledky kontroly užítkovosti ovcí v roce 1998

Plemeno	Počet stád	Počet ovcí ks	Oplodnění %	Celková plodnost %	Plodnost na obah. %	Přírůstky jehňat g	Stříž vlny kg
Merino	19	987	94,6	132,9	140,5	225	5,8
Žírné merino	2	308	83,1	105,2	126,6	254	4,1
Merinolandschaf	16	1.162	92,3	121,4	131,6	245	4,3
Romney Marsh	12	520	89,6	140,6	156,9	233	4,8
Německá dlouhovlnná	1	454	94,9	148,7	156,6	238	4,9
Šumavská ovce	27	1 370	94,5	118,5	125,4	203	4,3
Zušlechtěná valaška	8	768	93,8	135,2	144,2	216	3,8
Cigája	3	486	82,7	111,7	135,1	233	3,6
Bergschaf	5	89	103,4	161,8	156,5	241	5,1
Východofříská ovce	9	164	95,7	187,7	196,2	271	4,5
Romanovská ovce	13	102	137,3	327,5	238,6	205	0,9
Suffolk	27	921	89,3	142,5	159,6	274	5,7
Charollais	67	1 716	90,4	138,9	153,6	260	3,7
Texel	20	281	96,4	140,6	145,8	275	4,0
Oxford down	5	177	96,6	138,4	143,3	273	4,2
Celkem/průměr	236	9.541	92,4	134,6	145,7	237	4,5

Pramen: Svaz chovatelů ovcí a koz v ČR

Výsledky kontroly užítkovosti ovcí v roce 1999

Plemeno	Počet stád	Počet ovcí v ks	Oplodnění v %	Plodnost v %	Intenzita v %	Odchov v %	Přírůstek jehnat g	Stříž vlny v kg
Merino	32	1 770	82,4	149,7	124,0	106,9	237	5,6
Žírné merino	2	221	82,4	120,3	99,1	85,1	250	5,8
Merinolandschaf	20	1 516	95,6	134,2	128,4	105,1	235	3,5
Romney Marsh	11	504	83,5	143,0	119,4	99,2	260	5,1
Německá dlouhovlnná	1	284	102,8	169,2	173,9	158,8	239	4,7
Šumavka	29	1 783	92,9	127,6	118,6	104,7	221	4,3
Zušl. valaška	7	714	90,9	149,8	136,1	123,1	163	3,3
Původní valaška	2	39	79,5	138,7	110,3	107,7	175	4,5
Cigája	4	380	86,1	134,6	115,8	105,5	224	3,6
Bergschaf	4	108	86,1	166,7	143,5	116,7	242	5,2
Východofříská	10	310	92,2	168,1	156,1	138,7	230	5,2
Romanovská	21	170	116,5	248,0	288,8	256,5	207	1,5
Zwartbles	1	37	97,3	202,8	197,3	186,5	277	3,9
Suffolk	35	863	91,8	162,5	149,1	126,5	262	3,6
Charollais	73	2 403	86,1	134,6	115,8	105,5	224	3,6
Texel	24	384	94,8	136,8	129,7	104,4	262	4,3
Oxford down	5	271	95,1	144,4	138,0	118,1	230	3,9
Berrichone	1	1	100,0	200,0	200,0	200,0	271	4,6
Celkem	286	11 758	89,9	145,1	130,5	111,2	242	4,1

Pramen: Svaz chovatelů ovcí a koz v ČR

Výsledky kontroly užítkovosti ovcí v roce 2000

Plemeno	Počet stád	Počet ovcí v ks	Oplodnění v %	Plodnost v %	Intenzita v %	Odchov v %	Přírůstek jehnat g	Stříž vlny v kg
Merino	56	2 296	78,8	144,3	113,8	92,6	224	4,6
Žírné merino	2	221	81,9	137	112,2	93,7	218	4,6
Merinolandschaf	20	1 966	87,0	141,8	123,3	107,7	236	4,2
Romney Marsh	15	662	86,3	156,2	134,7	112,1	286	5,6
Německá dlouhovlnná	2	299	102,3	167,3	171,2	157,9	242	5,7
Šumavka ovce	30	2 083	93,0	131,1	121,9	111,7	214	4,4
Zušl. valaška	7	775	82,7	135,4	112,0	93,3	203	3,2
Olkulská ovce	1	5	100,0	240,0	240,0	220,0	207	5,0
Cigája	3	313	95,2	141,6	134,8	125,6	187	3,6
Bergschaf	6	115	98,3	170,8	167,8	133,0	258	4,5
Východofříská	23	311	89,1	178,0	158,5	143,1	251	4,3
Romanovská	35	426	103,5	247,4	256,1	210,6	193	1,2
Zwartbles	2	66	97,0	198,4	192,4	171,2	265	2,1
Suffolk	57	1 410	88,8	160,3	142,3	120,8	268	3,5
Charollais	89	2 866	84,6	146,5	123,9	103,6	243	2,8
Texel	30	524	90,6	141,5	128,2	100,2	250	3,9
Oxford down	8	422	77,0	142,5	109,7	77,3	237	4,6
Berrichone	3	15	60,0	133,3	80,0	53,3	238	4,5
Jacob	1	4	25,0	100,0	25,0	25,0	223	-
Celkem	387	14 779	86,9	149,1	129,5	110,0	236	4,2

Pramen: Svaz chovatelů ovcí a koz v ČR

Romney Marsch

Východofríská ovce

Charolais

Zimoviště ovcí ve volné přírodě

Výsledky kontroly užítkovosti ovcí v roce 2001

Plemeno	Počet stád	Počet ovcí v ks	Oplodnění v %	Plodnost v %	Intenzita v %	Odchov v %	Přírůstek jehňat g	Stříž vlny v kg
Merino	64	2 731	81,1	146,6	118,9	98,5	245	4,9
Žírné merino	1	213	69,0	133,3	92,0	69,5	228	3,4
Merinolandschaf	23	2 218	89,4	137,4	122,8	101,0	242	4,0
Romney Marsh	16	828	95,8	153,5	147,0	120,9	270	5,2
Něm. dlouhovlnná	2	355	97,5	167,6	163,4	152,7	251	4,4
Šumavka ovce	31	2 827	88,0	131,8	116,0	106,7	208	4,1
Zušlecht. valaška	6	691	90,9	135,2	122,9	108,0	217	3,3
Olkulská ovce	1	7	100,0	242,9	242,9	228,6	231	-
Cigája	5	364	94,5	130,8	123,6	113,5	197	3,7
Bergschaf	8	156	104,5	136,2	142,3	119,9	239	4,6
Východofříská ovce	28	356	93,5	179,9	168,3	139,3	264	-
Romanovská ovce	46	693	103,0	241,9	249,2	199,3	191	2,8
Zwartbles	9	114	92,1	194,3	178,9	158,8	295	2,7
Suffolk	74	1 969	87,3	153,7	134,2	113,2	277	3,4
Charollais	86	3 202	83,0	145,7	121,0	102,1	245	2,9
Texel	34	628	92,5	144,8	133,9	109,6	264	3,7
Oxford down	10	433	91,0	153,6	139,7	115,5	244	3,8
Berrichone du Cher	5	27	103,7	135,7	140,7	114,8	263	4,5
Jacob	1	18	88,9	187,5	166,7	133,3	239	3,4
Celkem	460	18 015	87,8	148,8	130,7	110,8	240	3,9

Pramen: Svaz chovatelů ovcí a koz v ČR

Výsledky kontroly užítkovosti ovcí v roce 2002

Plemeno	Počet stád	Počet bahnic ks	Oplodnění v %	Plodnost v %	Intenzita v %	Odchov v %	Přírůstek jehňat g	Stříž vlny v kg
Merino	54	2 765	84,3	141,6	119,5	97,8	232	5,1
Žírné merino	2	162	75,9	127,6	96,9	71,0	234	-
Merinolandschaf	26	2 214	93,4	142,2	132,7	109,3	221	4,1
Romney Marsh	20	949	92,9	156,7	145,6	119,7	287	4,8
Něm. dlouhovlnná	2	335	97,6	161,8	157,9	154,0	240	5,2
Zwartbles	12	155	94,2	195,2	183,9	171,6	263	2,4
Bergschaf	7	166	100,0	125,9	125,9	108,4	254	4,6
Šumavka ovce	32	3 547	90,0	127,6	114,9	103,3	210	4,5
Zušlecht. valaška	6	887	92,2	130,8	120,6	96,4	206	3,3
Původní valaška	11	95	84,2	157,5	132,6	93,7	154	-
Cigája	4	429	81,1	129,9	105,4	91,1	184	2,5
Východofříská ovce	28	487	89,7	171,6	154,0	126,9	254	3,6
Olkulská ovce	1	31	100,0	222,6	222,6	203,2	234	-
Romanovská ovce	63	913	108,3	239,7	259,7	218,7	196	-
Suffolk	109	2 590	90,3	158,3	142,9	121,3	269	3,7
Charollais	73	3 235	81,6	146,7	119,8	100,1	249	2,6
Texel	33	748	92,4	154,1	142,4	118,9	254	4,2
Oxford down	11	453	86,3	158,8	137,1	113,7	242	3,7
Německá černohlavá ovce	1	79	100,0	116,5	116,5	103,8	234	-
Berrichone du Cher	5	38	102,6	141,0	144,7	118,4	300	-
Clun forest	1	4	75,0	200,0	150,0	150,0	274	-
Hampshire	1	2	100,0	100,0	100,0	100,0	298	-
Vřesová ovce	1	10	100,0	140,0	140,0	130,0	269	-
Jacob	1	3	100	166,7	166,7	133,3	221	-
Celkem	504	20 297	89,4	149,7	133,8	113,1	235	4,0

Pramen: Svaz chovatelů ovcí a koz v ČR

Stavy ovcí v kontrole užítkovosti k 30. 6. 2003

Plemeno	Počet ovcí celkem v ks	Počet bahnic a roček v ks	Zastoupení jednotlivých plemen v %
Berrichon du Cher	115	44	0,1
Clun Forest	21	7	0,1
Hampshire	10	2	0,1
Charollais	9 563	4 524	14,1
Německá černošavlá ovce	963	723	2,2
Oxford down	1 402	739	2,3
Suffolk	10 095	4 804	15,0
Texel	2 605	1 120	3,5
Masná plemena celkem	24 774	11 963	37,2
Bergschaf	554	237	0,7
Cigája	1 480	601	1,9
Jacob	36	18	0,1
Jurská ovce	6	2	0,1
Romney Marsh	3 539	1 644	5,1
Lein	153	61	0,2
Leicester	6	5	0,1
Merino	7 690	3 842	11,9
Merinolandschaf	7 461	3 688	11,5
Německá dlouhovlnná	851	384	1,2
Šumavka	9 320	5 313	16,5
Valašská ovce	305	145	0,4
Vřesová ovce	60	21	0,1
Žírné merino	254	145	0,4
Zušlechtělá valaška	2 625	1 292	4,0
Zwartbles	770	247	0,7
Kombinovaná plemena celkem	35 110	17 645	54,9
Olkulská ovce	131	72	0,2
Romanovská ovce	5 283	1 726	5,4
Východofříská ovce	1 937	744	2,3
Plodná a mléčná plemena celkem	7 351	2 542	7,9
Celkem/průměr	67 235	31 150	100,0

Pramen: Svaz chovatelů ovcí a koz v ČR

Vysvětlivky k reprodukčním ukazatelům :

Intenzita v % — poměr počtu všech narozených jehňat k počtu všech bahnic v reprodukci (do roku 1999 používán termín celková plodnost)

Oploďnění % — počet obahněných a zmetaných ovcí z celkového stavu v %

Plodnost v % — poměr počtu všech narozených jehňat k počtu obahněných ovcí v % (do roku 1999 používán termín plodnost na obahněnou ovci).

Užitkovost koz

Výsledky kontroly užitkovosti koz v letech 1990 – 1999

Rok	Počet koz v KU		Výsledky kontroly užitkovosti				
	Celkem	Laktace	Mléko (kg)	Tuk (%)	Tuk (kg)	Bílkovin (%)	Bílkovin (kg)
1990	1 098	-	1 202	3,92	47,1	-	-
1991	1 208	-	1 198	4,07	48,8	-	-
1992	1 852	1 343	947	3,86	36,5	2,44	23,1
1993	2 724	1 931	837	3,73	31,2	2,70	22,6
1994	3 310	2 570	723	3,63	25,4	2,74	19,2
1995	2 843	2 019	760	3,74	28,4	2,81	21,4
1996	2 309	1 421	789	3,71	29,3	2,82	22,2
1997	2 250	969	793	3,80	30,1	2,81	22,3
1998	2 227	869	804	3,66	29,4	2,77	22,3
1999	2 168	1 032	840	3,74	31,4	2,78	23,4

Pramen: Svaz chovatelů ovcí a koz v ČR

Výsledky kontroly užitkovosti koz v letech 2000 – 2001

Rok	Kategorie/ Plemeno	Počet koz v KU		Výsledky kontroly užitkovosti koz				
		Celkem ks	Laktace ks	Produkce mléka kg *	Tuk %	Tuk kg	Bílkovin %	Bílkovin kg
2000	Celkem	2 234	986	836	3,70	30,9	2,79	23,3
	Bílá	1 783	859	830	3,66	30,4	2,79	23,3
	Hnědá	356	112	894	3,94	35,2	2,76	24,7
	Stáda	1 309	617	749	3,52	26,3	2,74	20,5
	Malé chovy	925	369	981	3,93	38,5	2,86	28,1
2001	Celkem	2 275	1 144	861	3,51	30,2	2,79	24,0
	Bílá	1 735	900	865	3,45	29,8	2,82	24,4
	Hnědá	417	223	841	3,70	31,1	2,67	22,5
	Anglonubijská	10	10	936	3,97	37,2	3,16	29,6
	Kříženci	22	11	875	3,69	32,3	2,68	23,5
	Stáda	1559	778	783	3,34	26,1	2,73	21,4
	Malé chovy	716	366	1026	3,78	38,8	2,88	29,6

Pramen: Svaz chovatelů ovcí a koz v ČR

Výsledky kontroly užitkovosti koz v roce 2002

Rok	Kategorie/ Plemeno	Počet koz v KU		Výsledky kontroly užitkovosti koz							
		Celkem ks	Laktace ks	Produkce mléka kg*	Tuk %	Tuk kg	Bílk. %	Bílk. kg	Lakt. %	Lakt. kg	Přír. g
2002	Celkem	2443	1247	825	3,42	28,2	2,89	23,8	4,53	37,4	205
	Bílá	1823	973	807	3,36	27,2	2,91	23,5	4,53	36,6	211
	Hnědá	458	246	881	3,57	31,5	2,80	24,7	4,53	40,0	196
	Anglonubijská	13	13	1016	4,44	45,1	3,39	34,4	4,46	45,3	0
	Kříženci	34	8	943	3,43	32,4	2,82	26,6	4,73	44,7	243
	Búrská	27	1	367	3,38	12,4	3,57	13,1	4,85	17,8	186
	Kašmírová	47	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Mohérová	28	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Stáda	1236	649	800	3,30	26,4	2,81	22,5	4,50	36,0	195
	Individuální	1207	598	852	3,55	30,2	2,97	25,3	4,56	38,9	227

Pramen: Svaz chovatelů ovcí a koz v ČR od roku 2001 došlo ke změně výpočtu normované laktace, která je stanovena na 280 laktčních dnů, do roku 2000 to bylo 300 laktčních dnů

Vysvětlivky: Laktace: počet zvířat, u kterých byla měřena laktace

Přír.: Přírůstek kůzlat u mléčných plemen do odstavu, u búrské kozy ve 100 dnech

Výsledky reprodukce koz v ČR letech 1992 – 2002

Rok	Počet koz v KU (ks)/ Kategorie/ Plemeno	Plodnost (%)	Odchov (%)	Oplodnění (%)	Zmetání (%)	Rohatost (%)	Hermafr. (%)	Poměr kozlů (%)	
1992	1 704	190,8	168,3	97,5	1,2	7,1	3,5	56,8	
1993	2 724	188,6	170,6	97,6	0,9	7,0	3,0	57,1	
1994	3 310	183,4	160,5	98,5	0,8	4,9	1,7	57,3	
1995	2 834	185,0	147,9	98,2	0,7	7,7	2,2	57,0	
1996	2 309	201,4	154,4	99,2	0,4	7,9	1,5	57,6	
1997	2 250	190,3	148,3	96,4	0,3	6,3	2,0	57,7	
1998	2 227	167,4	151,9	88,9	1,2	6,8	1,5	55,8	
1999	2 168	179,0	155,2	91,3	0,9	10,6	1,6	56,9	
2000	Celkem	2 234	172,4	141,0	89,7	0,9	10,2	1,4	55,9
	Stáda	1 309	168,8	132,9	92,3	0,7	9,2	1,4	54,4
	Individ. chovy	925	177,4	152,4	86,2	1,2	11,6	1,5	57,8
2001	Celkem	2 275	182,2	156,6	94,9	0,5	10,0	1,6	56,5
	Stáda	1 559	173,4	144,2	94,5	0,4	10,4	1,8	56,3
	Individ. chovy	716	201,4	183,7	95,7	0,8	9,2	1,2	56,9
2002	Celkem	2 443	169,1	151,0	94,1	0,2	14,5	2,2	57,5
	Bílá	1 823	173,7	155,3	94,6	0,2	7,4	2,5	58,7
	Hnědá	458	161,8	143,4	94,5	0,2	23,9	1,4	53,4
	Anglonubij.	13	200,0	200,0	100,0	0,0	50,0	0,0	61,5
	KJřáženci	34	158,8	147,0	88,2	0,0	39,4	4,1	55,6
	Búrská	27	92,6	0,0	144,4	122,2	61,1	0,0	48,7
	Kašmírová	47	114,9	104,3	87,2	0,0	85,7	0,0	44,4
	Mohérová	28	114,3	78,6	75,0	0,0	100,0	0,0	62,5
	Stáda	1 236	159,2	139,0	93,0	0,1	18,5	2,2	58,1
	Individ. chovy	1 207	179,3	163,2	95,3	0,3	10,4	2,1	57,0

Pramen: Svaz chovatelů ovcí a koz v ČR

Přehled stavů koz v kontrole užítkovosti k 30. 6. 2002

Plemeno	Počet koz v KU ks	Zastoupení plemen v %
Koza bílá ušlechtilá	1 823	74,7
Koza hnědá ušlechtilá	458	18,8
Anglonubijská	13	0,6
Búrská	27	1,2
Kašmírová	47	2,0
Mohérová	28	1,2
Ostatní – kříženci	34	1,5
Celkem	2 443	100,0

Pramen: Svaz chovatelů ovcí a koz v ČR

Předpoklad stavů koz v kontrole užítkovosti v roce 2003

Plemeno	Počet koz v KU ks	Zastoupení plemen v %
Koza bílá ušlechtilá	1 850	74,0
Koza hnědá ušlechtilá	500	20,0
Ostatní plemena koz	150	6,0
Celkem	2 500	100,0

Pramen: Svaz chovatelů ovcí a koz v ČR

PLEMENA OVCÍ A KOZ CHOVANÝCH V ČR

Vhodnost jednotlivých plemen ovcí pro jednotlivé oblasti je možné rozdělit do následujících skupin:

1) Horské oblasti:

Skupina polojemnovlnných kombinovaných plemen: Šumavské ovce, Zušlechtěné valaška, Cigája a Bergschaf.

2) Podhorské oblasti (tvrdší klimatické podmínky):

Plemena s crossbrední vlnou a plemeno Merinolandschaf a jeho kříženci: Romney Marsh, Německá dlouhovlnná ovce, Merinolandschaf a stáda původních merinových ovcí křížené s plemenem Merinolandschaf, plodná a mléčná plemena ovcí - Východofrišská ovce, Romanovská ovce a Olkulska ovce, které se chovají okrajově.

3) Podhorské oblasti (mírné klimatické podmínky):

Plemena jemnovlnná, masná: Žírné merino, Suffolk, Oxford down, dále plemena Charollais, Texel a Berrichon du Cher, vhodná spíše do mírných žírnějších oblastí. Největším problémem chovu masných plemen ovcí v drsných klimatických podmínkách je přizpůsobení se dlouhému zimnímu období ve stájích.

CENOVÝ VÝVOJ

Ceny zemědělských výrobců jsou závislé především na kvalitě masa a poptávce, která se obvykle zvyšuje v období Velikonoc a v posledních letech i v období Vánoc.

Cena jatečných jehňat tř. A v živé hmotnosti vzrostla od roku 1990 do roku 2003 z 22,5 Kč/kg na 49 Kč/kg.

Ceny jehňat a ovcí ve třídě A (Kč/kg ž. hm.)

Rok	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Jatečná jehňata	22,5	30	35	37	39	41	43	44	45	45	46	48	49
Jatečné ovce	10,5	8	8	12	14	15	15	15	15	15	15	15	16

Pramen: Svaz chovatelů ovcí a koz v ČR

Poznámka: Ceny jehňat jsou uváděny v živém, v průběhu roku mají ceny velký (30 %) výkyv způsobený sezónností poptávky a nabídky

Ceny jehňat a ovcí ve třídě A (Kč/kg ž. hm.)

Rok	2003
Jatečná jehňata	49
Jatečné ovce	16

Pramen: Svaz chovatelů ovcí a koz v ČR

Poznámka: rok 2003 - odhad

Ceny jehňat jsou uváděny v živém, v průběhu roku mají ceny velký (30 %) výkyv způsobený sezónností poptávky a nabídky

ČSÚ sledoval pouze ceny zemědělských výrobců za jatečná jehňata tř. B a ovce, berany a skopce jatečné třídy B.

Od roku 1998 ČSÚ ceny jatečných jehňat již nesleduje. Tyto ceny sleduje pouze Svaz chovatelů ovcí a koz ČR.

Spotřebitelské ceny u této komodity se nesledují.

Ceny zemědělských výrobců a zpracovatelské ceny ovčích kůží

Rok	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Surová jehnětina, ovčina (Kč/kg)	60	60	60	70	70	75	70	70	70	70	50
Činění ovčích kůží (Kč/dm ²)	3	3	3,5	4	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	4,5	5

Pramen: Svaz chovatelů ovcí a koz

Rok	2001	2002	2003
Surová jehnětina, ovčina (Kč/kg)	50	45	40
Činění ovčích kůží (Kč/dm ²)	6	6,5	7

Pramen: Svaz chovatelů ovcí a koz

Poznámka – rok 2003 odhad

Velikost ovčín se pohybuje 90 – 100 dm², jehnětin do 80 dm², jehně o živé hmotnosti 30 kg má plochu kůže 60 – 80 dm².

V roce 2000 a 2001 došlo k prudkému snížení výkupních cen ovčích kůží z důvodu nákupů surovin ze zahraničí.

ZAHRANIČNÍ OBCHOD

Ovce a kozy živé (0104) v kusech

Roky	Dovoz celkem	Vývoz celkem	Dovoz z toho		Vývoz z toho	
			ovce	kozy	ovce	kozy
1996	2 512	2 674	2 511	1	2 276	398
1997	606	1 771	605	1	1 771	-
1998	301	708	283	18	385	323
1999	114	906	93	21	791	115
2000	315	1 452	300	15	1 371	81
2001	858	1 552	857	1	1 517	35
2002	294	552	292	2	552	-
2003	298	24	298	-	11	13

Pramen: celní statistika

Poznámka: rok 2003 leden – červenec

Ovce a kozy živé (0104) v tunách ž. hm.

Roky	Dovoz celkem	Vývoz celkem	Dovoz z toho		Vývoz z toho	
			ovce	kozy	ovce	kozy
1995	27	115				
1996	122,2	104,7	122	0,2	74	30,7
1997	23,7	60,8	23,6	0,05	60,8	-
1998	13,8	20,4	13,4	0,4	10,9	9,5
1999	6,2	34,0	5,8	0,4	28,3	5,5
2000	13,1	71,0	12,3	0,8	68,1	3,3
2001	59,04	79,0	59	0,04	77,9	1,5
2002	10,13	22,0	10,1	0,03	22,0	-
2003	6,96	0,24	6,96	-	0,16	0,08

Pramen: Celní statistika

Poznámka: rok 2003 leden – červenec

Ovce a kozy živé (0104)

Rok	Objem (t ž. hm.)			Mil. Kč		Ø cena Kč/kg	
	Dovoz	Vývoz	Saldo	Dovoz	Vývoz	Dovoz	Vývoz
1995	27,0	115,0	88	3,2	8,9	118,58	77,43
1996	122,0	105,0	-17	15,1	5,9	123,48	56,38
1997	24,0	61,0	37	5,4	3,2	229,74	52,07
1998	14,0	20,0	6	1,0	2,0	75,36	95,86
1999	6,0	34,0	28	0,6	1,8	101,38	53,68
2000	13,0	71,0	58	1,1	2,5	82,87	35,62
2001	59,0	79,0	20	0,7	2,8	11,25	34,85
2002	10,1	22,0	11,9	0,9	1,3	88,90	57,56
2003	6,96	0,24	- 6,72	0,9	0,3	134,02	

Pramen: Celní statistika

Poznámka: rok 2003 leden – červenec

V roce 2003 chybí průměrná cena za kg ž. hm. u vývozu – chybný údaj v celní statistice

Dovoz ovce a kozy živé (0104)

Ovce a kozy živé		1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Celkem	ks	2 512	606	301	114	315	858	294	298
	t ž. hm.	122,2	23,7	13,8	6,23	13,1	59,1	10,13	6,96
z toho z EU	ks	2 044	437	111	44	234	813	46	35
	t ž. hm.	100,6	17,8	6,4	2,2	10,6	57,9	2,49	1,73
10 KZ	ks	468	169	190	67	81	45	248	263
	t ž. hm.	21,6	5,9	7,4	3,9	2,5	1,2	7,64	5,23
ostatní	ks	-	-	-	3	-	-	-	-
	t ž. hm.	-	-	-	0,13	-	-	-	-

Pramen: Celní statistika

Poznámka: rok 2003 leden – červenec, KZ – kandidátské země

Dovoz ovce a kozy živé (0104) dle kategorií do ČR

Ovce živé		1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Ovce plemenné čistokrevné živé (01041010)	ks	2 111	432	98	-	-	-	-	-
	t ž. hm.	102,9	17,7	6,2	-	-	-	-	-
Ovce plemenné čistokrevné živé (0104101000)	ks	-	-	6	81	146	19	45	29
	t ž. hm.	-	-	0,1	5,3	7,2	0,8	2,55	2,00
Jehňata do stáří jednoho roku (01041030)	ks	-	167	5	-	-	-	-	-
	t ž. hm.	-	5,8	0,2	-	-	-	-	-
Jehňata do stáří jednoho roku (0104103000)	ks	-	-	-	12	118	43	247	261
	t ž. hm.	-	-	-	0,5	3,1	1,1	7,56	4,8
Ovce ostatní plemenné čistokrevné ne: jehňata do 1 roku (01041080)	ks	400	6	174	-	-	-	-	-
	t ž. hm.	19,2	0,1	7,0	-	-	-	-	-
Ovce ostatní plemenné čistokrevné ne: jehňata do 1 roku (0104108000)	ks	-	-	-	-	36	795	-	8
	t ž. hm.	-	-	-	-	2	57,1	-	0,16

Pramen: Celní statistika

Poznámka: rok 2003 leden – červenec

Dovoz ovce a kozy živé (0104) dle kategorií do ČR

Kozy živé		1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Kozy plemenné čistokrevné živé (01042010)	ks	-	1	-	-	-	-	2	-
	t ž. hm.	-	0,1	-	-	-	-	0,02	-
Kozy plemenné čistokrevné živé (0104201000)	ks	-	-	1	19	3	-	-	-
	t ž. hm.	-	-	0,01	0,4	0,1	-	-	-
Kozy ostatní živé ne: plemenné čistokrevné (01042090)	ks	1	-	-	-	-	-	-	-
	t ž. hm.	0,2	-	-	-	-	-	-	-
Kozy ostatní živé ne: plemenné čistokrevné (0104209000)	ks	-	-	17	2	12	1	-	-
	t ž. hm.	-	-	0,4	0,1	0,7	0,04	-	-

Pramen: Celní statistika

Poznámka: rok 2003 leden – červenec

Země podílející se na dovozu ovcí a koz živých do ČR (0104)

Země	1999		2000		2001		2002	
	ks t ž. hm	Kč/kg	ks t ž. hm.	Kč/kg	ks t ž. hm.	Kč/kg	ks t ž. hm.	Kč/kg
Rakousko	8 0,6	127,56	32 2,05	34,64	- -	-	- -	-
Německo	2 0,06	64,03	201 8,6	88,33	811 57,7	9,33	24 0,82	65,78
Francie	20 1,2	125,66	1 0,03	52,80	2 0,15	371,80	5 0,5	152,46
Maďarsko	42 2,8	60,39	25 0,75	186,15	- -	-	60 1,96	55,56
Polsko	25 1,1	71,85	13 0,91	35,98	- -	-	- -	-
Slovensko	- -	-	43 0,8	105,61	45 1,2	57,48	188 5,68	68,56
Belgie	10 0,2	452,90	- -	-	- -	-	- -	-
Dánsko	4 0,24	241,90	- -	-	- -	-	12 0,9	230,48
Ukrajina	3 0,02	126,83	- -	-	- -	-	- -	-
Nizozemí	- -	-	- -	-	- -	-	5 0,27	239,95
Celkem	114 6,22	101,38	315 13,14	82,87	858 59,05	11,25	294 10,13	88,90

Pramen: Celní statistika

Země podílející se na dovozu ovcí a koz živých do ČR (0104)

Země	2003	
	ks t ž. hm	Kč/kg
Německo	30 1,43	162,06
Polsko	6 0,48	40,67
Slovensko	257 4,75	131,94
Nizozemí	5 0,3	183,12
Celkem	298 6,96	129,45

Pramen: Celní statistika

Poznámka: rok 2003 leden – červenec

Vývoz ovce a kozy živé (0104)

Ovce a kozy živé		1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Celkem	ks	2 674	1 771	708	906	1 452	1 552	552	24
	t ž. hm.	104,7	60,8	20,4	34	71,4	79,4	22,0	0,24
z toho do EU	ks	2 403	1 216	76	887	921	1 552	451	-
	t ž. hm.	78,8	40,2	3,3	32,8	35,3	79,4	17,15	-
10 KZ	ks	271	473	286	-	531	-	101	2
	t ž. hm.	25,9	19,1	8,0	-	36,1	-	4,85	0,12
ostatní	ks	-	82	346	19	-	-	-	22
	t ž. hm.	-	1,5	9,1	1,2	-	-	-	0,12

Pramen: Celní statistika

Poznámka: rok 2003 leden – červenec

Vývoz ovce a kozy živé (0104) dle kategorií

Ovce živé		1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Ovce plemenné čistokrevné živé (01041010)	ks	116	485	-	-	-	-	-	-
	t ž. hm.	6,1	21,9	-	-	-	-	-	-
Ovce plemenné čistokrevné živé (0104101000)	ks	-	-	39	13	11	892	96	2
	t ž. hm.	-	-	1,8	1	0,5	53,5	4,87	0,12
Jehňata do stáří jednoho roku (01041030)	ks	2 160	1 279	140	-	-	-	-	-
	t ž. hm.	67,9	38,7	4,1	-	-	-	-	-
Jehňata do stáří jednoho roku (0104103000)	ks	-	-	195	778	840	625	449	-
	t ž. hm.	-	-	4,5	27,4	32	24,4	16,99	-
Ovce ostatní Plemenné čistokrevné ne: jehňata do 1 roku (01041080)	ks	-	7	-	-	-	-	-	-
	t ž. hm.	-	0,2	-	-	-	-	-	-
Ovce ostatní Plemenné čistokrevné ne: jehňata do 1 roku (0104108000)	ks	-	-	11	-	520	-	7	9
	t ž. hm.	-	-	0,6	-	35,6	-	0,14	0,04

Pramen: Celní statistika

Poznámka: rok 2003 leden – červenec

Vývoz ovce a kozy živé (0104) dle kategorií

Kozy živé		1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Kozy plemenné čistokrevné živé (01042010)	ks	398	-	322	-	-	-	-	-
	t ž. hm.	30,7	-	9,5	-	-	-	-	-
Kozy plemenné čistokrevné živé (0104201000)	ks	-	-	-	-	-	-	-	-
	t ž. hm.	-	-	-	-	-	-	-	-
Kozy ostatní živé ne: plemenné čistokrevné (01042090)	ks	-	-	-	-	-	-	-	-
	t ž. hm.	-	-	-	-	-	-	-	-
Kozy ostatní živé ne: plemenné čistokrevné (0104209000)	ks	-	-	1	115	81	35	-	13
	t ž. hm.	-	-	0,1	5,5	3,3	1,5	-	0,08

Pramen: Celní statistika

Poznámka: rok 2003 leden – červenec

Země podílející se na vývozu ovcí a koz živých z ČR (0104)

Země	1999		2000		2001		2002	
	ks t ž. hm.	Kč/kg	ks t ž. hm.	Kč/kg	ks t ž. hm.	Kč/kg	ks t ž. hm.	Kč/kg
Německo	460 19,5	52,13	431 17,3	49,34	1 097 65,0	30,38	2 0,16	75,00
Chorvatsko	9 0,2	114,80	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Jordánsko	10 0,8	87,50	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Nizozemí	427 13,3	52,80	- -	- -	- -	- -	- -	- -
Česká rep.	- -	-	520 35,6	22,29	- -	- -	- -	- -
Itálie	- -	-	490 18,0	46,90	455 14,4	55,09	449 16,99	43,25
Slovensko	- -	-	11 0,5	103,21	- -	- -	101 4,85	107,07
Celkem	906 33,80	53,68	1 452 71,40	35,62	1 552 79,40	34,86	552 22,00	57,56

Pramen: Celní statistika

Země podílející se na vývozu ovcí a koz živých z ČR (0104)

Země	2003	
	ks t ž. hm.	Kč/kg
Arabské emiráty	22 0,12	
Slovensko	2 0,12	183,33
Celkem	24 0,24	183,33

Pramen: Celní statistika

Poznámka: rok 2003 leden – červenec

U Arabských emirátů není uvedena vývozní cena za kg ž. hm. – chybný údaj v celní statistice

Maso skopové a kozí (0204)

Rok	Objem (t)			Mil. Kč		Ø cena Kč/kg	
	Dovoz	Vývoz	Saldo	Dovoz	Vývoz	Dovoz	Vývoz
1995	159	0	-159	9,5	0	59,96	0
1996	348	0	-348	9,6	0	27,66	0
1997	144	33	-111	13,3	2	92,80	65,39
1998	234	0,5	-233,5	21,2	0,2	90,56	401,98
1999	179	0	-179	20,8	0	115,77	0
2000	190	0	-190	21,7	0	114,01	0
2001	179	2	-177	25,9	0,3	144,45	155,18
2002	177	-	-177	24,1	-	136,17	-
2003	117	-	-117	17,1	-	145,72	-

Pramen: Celní statistika

Poznámka: rok 2003 leden – červenec

U skopového a kozího masa je neustále záporné obchodní saldo.

Dovoz maso skopové a kozí (0204)

Maso skopové a kozí		1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Celkem	t	348,0	143,6	234,2	179,4	190,3	179,0	177
	tis. Kč	9 625,5	13 329,8	21 212,9	20 771,6	21 698,5	25 857,5	24 103,2
z toho z EU	t	25,6	16,4	54,6	53,6	30,0	8,0	0,4
	tis. Kč	5 807,8	5 001,7	7 465,2	7 863,7	4 973,4	2 116,8	243,5
10 KZ	t	-	-	-	9,2	-	1,0	16,3
	tis. Kč	-	-	-	854,9	-	173,0	1 144,3
ostatní	t	322,4	127,2	179,6	116,6	160,3	170,0	160,3
	tis. Kč	3 817,7	8 328,1	13 747,7	12 053,0	16 725,1	23 567,7	22 715,4

Pramen: Celní statistika

Poznámka: KZ – Kandidátské země

Dovoz maso skopové a kozí (0204)

Maso skopové a kozí		2003
Celkem	t	117
	tis. Kč	17 117
z toho z EU	t	0,5
	tis. Kč	223
10 KZ	t	5
	tis. Kč	293
ostatní	t	111,5
	tis. Kč	16 601

Pramen: Celní statistika

Poznámka: rok 2003 leden – červenec, KZ – Kandidátské země

Země podílející se na dovozu masa skopového a kozího (0204)

Země	1999		2000		2001		2002	
	tuny	Kč/kg	tuny	Kč/kg	tuny	Kč/kg	tuny	Kč/kg
Austrálie	69,2	64,20	92,6	72,74	72,5	92,76	42,2	98,54
Belgie	13,3	114,80	-	-	2,8	145,90	-	-
Německo	5,0	211,85	1,3	530,79	1,2	621,54	0,4	556,51
Dánsko	16,9	233,80	11,7	301,90	4,0	244,57	-	-
Španělsko	18,4	71,93	-	-	-	-	-	-
N. Zéland	47,4	160,52	67,7	147,58	97,5	172,81	118,1	157,15
Slovensko	9,2	93,00	-	-	1,0	168,32	16,3	70,17
Francie	-	-	17,0	43,90	-	-	-	-
Celkem	179,4	115,77	190,3	114,00	179,0	144,45	177	136,17

Pramen: Celní statistika

Vývoz maso skopové a kozí (0204)

Maso skopové a kozí		1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Celkem	t	0,04	32,5	0,5	-	-	1,8	-	-
	tis. Kč	2,5	2 126,4	195,0	-	-	279,3	-	-
z toho do EU	t	-	-	0,5	-	-	-	-	-
	tis.Kč	-	-	195,0	-	-	-	-	-
10 KZ	t	-	32,5	-	-	-	1,8	-	-
	tis.Kč	-	2 126,4	-	-	-	279,3	-	-
ostatní	t	0,04	-	-	-	-	-	-	-
	tis.Kč	2,5	-	-	-	-	-	-	-

Pramen: Celní statistika

Poznámka: rok 2003 leden – červenec

Země podílejší se na vývozu masa skopového a kozího (0204)

Země	1999		2000		2001		2002		2003	
	tuny	Kč/kg	tuny	Kč/kg	tuny	Kč/kg	tuny	Kč/kg	tuny	Kč/kg
Slovensko	-	-	-	-	1,8	155,18	-	-	-	-
Celkem	-	-	-	-	1,8	155,18	-	-	-	-

Pramen: Celní statistika

Poznámka: rok 2003 leden – červenec

Kůže a vlna (tuny)

Rok	4102		41031		5101,5103,5105	
	Kůže jehněčí s vlnou surové		Kůže koz, kůzlat, surové, čerstvé, solené		Vlna potní nemykaná, mykaná a výčesky z vlny	
	Dovoz	Vývoz	Dovoz	Vývoz	Dovoz	Vývoz
1995	2 789	330	212	16	16 626	9 239
1996	3 094	131	151	30	21 361	7 236
1997	2 311	14	229	11	21 720	8 082
1998	1 910	72	205	-	24 986	8 207
1999	725	23	82	-	25 558	11 908
2000	1 520	36	127	-	31 273	13 709
2001	1 387	150	79	-	30 917	15 555
2002	929	26	22,5	-	31 082	14 590
2003	176	9	41,6	-	17 560	9 539

Pramen: Celní statistika

Poznámka: rok 2003 leden – červenec

- 4102: Surové kůže ovčí nebo jehněčí (čerstvé nebo solené, sušené, vápněné, piklované nebo jinak konzervované, ale nevyčiněné nezpracované na pergamen ani jinak neupravené), též odchlupené nebo štípané a jiné, které nejsou vyloučené doplňující poznámkou z této kapitoly.
- 4103: Ostatní surové kůže a kožky (čerstvé nebo solené, sušené, vápněné, piklované nebo jinak konzervované, ale nevyčiněné nezpracované na pergamen ani jinak neupravené), též odchlupené nebo štípané a jiné, které nejsou vyloučené doplňujícími poznámkami z této kapitoly.
- 5101: Vlna nemykaná ani nečesaná.
- 5103: Odpad z vlny nebo z jemných nebo hrubých chlupů, včetně přízového odpadu, ale vyjma rozvlákněného materiálu.
- 5105: Vlna a jemné nebo hrubé chlupy, mykané nebo česané (včetně zbytku česané vlny).

V letech 1996 a 1997 se zvýšily stavy ovcí masných plemen v ČR také pro možnost exportu. V těchto letech zaznamenal na světových trzích obchod se skopovým masem výrazný nárůst. Byl způsoben jednak dlouhodobým poklesem stavu ovcí a jednak náhlým oživením poptávky po skopovém masu v EU, které následovalo po panice kolem BSE.

Tuzemská produkce jatečných jehňat je z hlediska kvality srovnatelná s EU a nabízí se možnost tuto komoditu vyvážet. I přes tuto možnost exportu však od roku 1997 není ČR schopna se současnými stavy ovcí plnit vývozní kvótu 2 050 tun.

Stručná charakteristika dotací aplikovaných v chovu ovcí v EU – vývoj v posledním období .

Charakteristika vývoje v početních stavech ovcí a v úrovni podpory na bahnici v uplynulém období v EU.

Na počátku minulého desetiletí byl v rámci společenství zemí Evropské unie chov ovcí jedním z nejvíce dotovaných odvětví v rámci zemědělství vůbec.

Tato skutečnost však nezabránila postupnému poklesu početních stavů, když dle oficiálních statistik byl v intervalu let 1991 až 1999 zaregistrován v rámci celého společenství pokles o cca 3 222 000 bahní (cca 5 %). V tomto období byl taktéž zaznamenán v podstatě kontinuální pokles producentů cen za jehněčí maso ve všech členských státech s výjimkou Španělska, když například v intervalu let 1998 a 1999 činil průměrný pokles této ceny za 1 kg jatečně opracovaného těla v případě Spojeného království 8 % (2,79 vs 2,67 Euro) a v případě SRN 12 % (3,49 vs 3,12 Euro). V roce 2000 se v rámci celého EU podařilo na krátkou dobu pokles početních stavů ovcí zastavit, avšak následovně, z důvodu vypuknutí epidemie slintavky a kulhavky, byl opětovně zaregistrován poměrně razantní pokles početních stavů. Tato skutečnost se konkrétně projevila na dalším snížení míry samozásobitelnosti komoditou skopové maso v rámci celého společenství EU.

Na druhou stranu však v uplynulých třech letech byl zaregistrován poměrně razantní nárůst producentů cen (o 20 – 30 %) a to především za jehněčí maso, který se v konečném důsledku projevil na výši tzv. variabilní platby na bahnici (viz tab. 1).

Zavedení nových platebních nástrojů

V prosinci roku (2001) byla přijata v rámci EU významná změna týkající se způsobu placení podpory pro chovatele ovcí. Tato reforma, jenž vstoupila v platnost 1. 1. roku 2002 přináší zásadní nový institut v rámci podpůrných plateb pro chovatele ovcí a to tzv. **pevnou prémie na bahnici**, na místo tzv. variabilní prémie, které byly vypláceny chovatelům ovcí v předchozím období, když před rokem 2002 byla tato tzv. variabilní prémie, respektive její výše ovlivněna průměrnou cenou skopového masa v zemích EU, přičemž hlavním smyslem této platby je kompenzace ztrát chovatelům zaměřených na produkci skopového masa.

Vývoj úrovně přímých plateb na bahnici v období 1995 až 2001 – 100% financované z EU
(dopočet na Kč – interval 1995 – 1998: odhad 1 Euro – 37 Kč, od roku 1999 respektován průměrný roční kurs ČNB, rok 1999 – 36,88 Kč, 2000 – 35,61 Kč, 2001 – 34 Kč)

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Přímá platba							
Euro	25,01	17,0	15,26	22,49	21,68	17,48	9,09
Kč	925	630	564	830	800	622 (-22%)	309 (-49%)
Příplatek na bahnici v LFA							
Euro	6,69	6,69	6,77	6,64	6,64	6,64	6,59
Kč	247	247	250	245	245	236	224
Celkem							
Euro	31,7	23,69	22,03	29,13	28,32	24,12	15,68
Kč	1172	877	814	1075	1045	858	533

Pramen: www.inst-elevage.asso.fr

Zavedení tzv. pevné prémie je odůvodněno tím, že by tato platba měla zastavit dřívější často poměrně vysokou variabilitu v podpoře na bahnici mezi jednotlivými roky, přičemž v konečném důsledku by tato pevná prémie měla zabezpečit chovateli větší jistotu a stabilitu v rámci plánovaných příjmů.

Konkrétně pro rok 2002 byla tato tzv. pevná prémie na bahnici produkující tzv. těžká jehnata (nad 13 kg ž. hm.) činit 21 Euro (cca 650 Kč), což oproti tzv. variabilní platbě na bahnici za rok 2001 znamenalo zvýšení o cca 11,9 Euro (+ 370 Kč), respektive o 56 %. Mimochodem pro chovatele produkující tzv. lehká jehnata (pro chovatele zaměřené na mléčnou produkci v rámci chovu ovcí), dále pro chovatele koz je výše této prémie na bahnici, na kozu nižší o 20 %, konkrétně činí 16,8 Euro (cca 520 Kč).

Dále byl v rámci reformy přijat v prosinci roku 2001 zaveden druhý, doposud neužívaný platební nástroj, který nese název tzv. „**Dodatečná platba**“ (někdy se také používá název „**Národní obálka**“).

„**Dodatečná platba**“ představuje mimořádnou dotaci pro chovatele ovcí v jednotlivých členských zemích EU, přičemž tato forma podpory by v konečném důsledku měla poskytovat větší pružnost ve způsobech podpory sektoru chovu ovcí. V roce 2002 byl v rámci EU činit finanční příspěvek na jednu bahnici z tzv. „Národní obálky“ v průměru 1,2 Euro (cca 37 Kč). Konkrétně pak například pro Spojené království činí objem finančních prostředků v rámci „Národní obálky“ (NO) pro rok 2002 cca 20,16 milionu Euro, přičemž toto celkové množství je následně rozděleno do samostatných NO pro každou zemi v rámci Spojeného království. Využití finančních zdrojů z NO je však v plné kompetenci konkrétního státu, přičemž formy využití těchto zdrojů mohou být následující:

forma jednorázové doplňkové roční platby producentům skopového masa na bahnici v konkrétním státě

forma platby na bahnici chovanou pouze v určité oblasti (LFA)

formu časově omezeného příspěvku na kompenzaci zvýšených počátečních nákladů při rozjezdu farem s chovem ovcí

formu podpory na nastartování tzv. průkopnických projektů

formu podpory na provedení tzv. studie proveditelnosti

Nedílnou součástí podpory sektoru chovu ovcí v zemích EU však stále zůstává tzv. platba na bahnici (**Doplňková Prémie**), jenž je chována v defavorizovaných oblastech (LFA). Mimochodem oblasti LFA nejsou jen podhorské, či horské oblasti, ale do kategorie LFA jsou zařazeny i oblasti se srážkovým deficitem. Pro rok 2002 činila výše „**Doplňkové Prémie**“ na bahnici chovanou v LFA 7 Euro (cca 217 Kč), což ve srovnání s předchozími lety znamená mírné navýšení úrovně této podpory.

Stručná charakteristika přípravy aplikace plateb

Ve smyslu Přístupové smlouvy rozhodla ČR o aplikaci zjednodušeného systému administrace přímých podpor pro období 2004 – 2006. Jedná se o výplatu přímých plateb zjednodušenou formou na ha „užité zemědělské plochy“, tzv. Single Area Payment Scheme (SAPS). Hlavními důvody pro přistoupení ČR na zjednodušený systém přímých plateb jsou zejména:

- zaručené čerpání objemu finančních prostředků EU. Platby budou vypláceny až do výše kvót a limitů dojednaných v rámci přístupové smlouvy v Kodani a ČR tak nebude krácena o prostředky, na které by v případě nedočerpání limitů neměla nárok.

- čerpání celého objemu finančních prostředků EU dané vyloučením možných administrativních a jiných chyb v čerpání prostředků zapříčiněných velkou administrativní složitostí jednotlivých podpůrných opatření,

- zavedení zjednodušeného systému administrace přímých plateb je v souladu s výslednou reformou Společné zemědělské politiky (SZP). Cílem této reformy SZP je oddělení plateb od produkce. Zemědělci budou mít prostor se na tuto skutečnost připravit,

- uplatnění systému SAPS po dobu 2 – 3 let po vstupu vytvoří prostor pro lepší přípravu na nový typ administrace, kterou přináší novela SZP,

Současně s platbou SAPS má ČR možnost využít proplácení navýšení přímých plateb z národního rozpočtu tak, jak bylo dojednáno v přístupové smlouvě (tzv. top-up),

Platba prostředků top-up v předstihu umožní žadatelům zmírnit období přechodu na systém plateb poskytovaných v rámci Společné zemědělské politiky (SZP), který platbu na plochu realizuje v plné výši až v období po sklizni tj. od 16. listopadu a nikoliv, jak tomu je zvykem v ČR, formou plošné zálohy a doplatku.

Vzhledem ke snaze o zachování zjednodušené administrativy a vzhledem ke struktuře plateb se předkládaný návrh soustředí na dorovnání následujících sektorů, které jsou následně popsány:

Chmel

Osivo píce a lnu

Ovce a kozy

Krávy bez tržní produkce mléka

Skot

Pěstování plodin na orné půdě.

SVĚTOVÝ TRH

Stavy ovcí v nejvýznamnějších producentských zemích se v roce 2002 v meziročním srovnání téměř nezměnily (984,2 mil. ks). Mezi jednotlivými zeměmi jsou ale značné rozdíly. Stavy ovcí se zvýšily v Číně, na Novém Zélandu, v zemích Středního východu, v Rusku, stagnovaly v Indii. V ostatních sledovaných zemích klesly. Největší stádo ovcí na světě vlastní Čína (téměř 300 mil. zvířat), následuje Indie (181 mil.), Střední východ (172 mil.), Austrálie (113 mil.).

Stavy ovcí v kandidátských zemích EU (k prosinci předchozího roku)

1000 ks

	1998	1999	2000	2001	2002	% 02/01
Estonsko	36	29	28	29	27	-6,9
Maďarsko	981	1 008	934	1 129	1 136	-0,3
Lotyšsko	29	27	27	29	29	0,0
Litva	24	16	14	12	12	0,0
Polsko	506	452	372	337	331	-1,8
Slovenská republika	415	340	340	348	358	2,9
Česká republika	94	86	84	90	96	6,7
Slovinsko	76	73	73	96	94	-2,1
Země SVE –vstup 2004	2 161	2 031	1 872	2 070	2 083	0,6
Bulharsko	2 847	2 774	2 526	1 452	1 571	8,2
Rumunsko	8 937	8 409	8 121	7 657	8 100	5,8
SVE – 10 zemí	13 945	13 214	12 519	11 179	11 754	5,1

Pramen: OFIVAL podle Evropské Komise DG VI, EUROSTAT

Porážky ovcí ve světě (podle FAO) se v roce 2002 mírně zvýšily na 11,5 mil. t. U dvou největších světových exportérů Austrálie a Nového Zélandu byl zaznamenán pokles porážek. V Austrálii měla na vývoj trhu vliv příznivá cena vlny, někteří chovatelé zaměřili svoji pozornost na její produkci.

Porážky jatečných ovcí ve významných producentských zemích 1000 t

(v mase)

	1998	1999	2000	2001	2002 - odhad	% 02/01
Čína	2 412	2 513	2 740	2 839	2 941	3,6
Střední východ	1 473	1 486	1 485	1 493	1 500	0,5
EU	1 139	1 118	1 123	1 029	1 045	1,6
Indie	890	923	940	955	970	1,6
Austrálie	622	643	714	679	650	-4,3
Nový Zéland	530	520	546	551	521	-5,4
Rusko	178	124	106	110	115	4,5
Východní Evropa	153	145	152	150	145	-3,3
Jižní Afrika	91	106	95	104	115	10,6
USA	114	112	97	97	97	0,0
Uruguay	57	53	60	47	37	-21,3
Argentina	48	50	52	49	48	-2,0
Celkem vybrané země	7 707	7 793	8 110	8 103	8 184	1,0
Celkem svět	11 364	11 100	11 400	11 300	11 500	1,8

Pramen: OFIVAL podle GIRA, Evropské Komise, FAO a USDA

V zahraničním obchodě byly v roce 2002 zajímavé dvě skutečnosti: pokles exportu Austrálie a Nového Zélandu a zvýšení exportu živých zvířat z některých východoevropských států do zemí Středního východu. Největším světovým vývozcem živých ovcí zůstává Austrálie, dodávky směřují zejména do zemí Středního východu a severní Afriky.

Zahraniční obchod vybraných zemí

tis. t

	2001	2002 - odhad		2001	2002 - odhad
Exportéři			Importéři		
Nový Zéland	447	429	EU	282	284
Austrálie	486	458	Střední východ	282	316
Východní Evropa	35	39	Dálný východ	96	94
Střední východ	32	28	USA/Kanada	98	103
Jižní Amerika	22	11	Jižní Afrika	66	35
Ostatní	74	123	Ostatní	272	256
Celkem	1 096	1 088	Celkem	1 096	1 088

Pramen: OFIVAL podle GIRA

Spotřeba skopového masa ve světě se podle odhadu v roce 2002 zvýšila o 1,8 % na 11,5 mil. t. Na tomto růstu se podílela zejména Čína (+3,8 % na 2 969 tis. t). Spotřeba v zemích Středního východu dosáhla 1 605 tis. t a v EU 1 309 tis. t.

Spotřeba skopového masa na obyvatele

kg/obyv./rok

	1998	1999	2000	2001	2002-odhad	% 02/01
Nový Zéland	17,4	22,7	25,8	18,4	18,0	-2,2
Austrálie	17,3	17,6	18,3	16,7	15,9	-4,8
Uruguay	11,1	11,1	11,6	9,8	8,6	-12,2
Střední východ	5,3	5,2	5,1	4,9	4,8	-2,0
EU	3,7	3,7	3,7	3,4	3,4	0,0
Jižní Afrika	3,6	4,0	3,9	3,8	3,3	-13,2
Čína	1,9	2,0	2,2	2,3	2,3	2,7
Argentina	1,4	1,4	1,4	1,4	1,3	-5,8
Východní Evropa	1,3	1,2	1,3	1,2	1,2	-2,5
Rusko	1,2	0,9	0,8	0,8	0,9	4,9
Indie	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,0
Celkem vybrané země	2,2	2,2	2,3	2,3	2,3	0,0
Celkem svět	1,9	1,8	1,8	1,8	1,9	0,6

Pramen: OFIVAL podle GIRA

Ze zemí střední a východní Evropy (kromě Ruska) se vyšší spotřebou skopového masa na obyvatele za rok vyznačuje Bulharsko (6,6 kg), Rumunsko (2,2 kg) a Maďarsko (0,7 kg). V ostatních zemích je spotřeba nízká.

Ceny ovčí na Novém Zélandu a v Austrálii

	1998	1999	2000	2001	2002 - odhad	% 02/01
Nový Zéland						
jehňata (NZ\$/ks)	37,59	39,68	48,00	63,87	58,28	-8,8
bahnice (NZ\$/ks)	26,17	23,09	29,25	45,89	44,76	-2,5
exportní ceny jehňat						
15 kg (NZ\$/ks)	40,92	43,32	51,66	68,34	64,14	-6,1
15 kg (EUR/kg)	1,32	1,43	1,70	2,14	2,10	-1,9
Austrálie						
ovce (Au\$/kg)	0,87	0,72	0,80	1,52	1,74	14,5
jehňata (Au\$/kg)	1,78	1,84	1,59	2,38	2,89	21,4
jehňata (EUR/kg)	1,01	1,23	1,11	1,38	1,67	21,0

Pramen: OFIVAL podle GIRA a FARMERS WEEKLY

Evropská unie

Opatření přijatá v roce 2001 na likvidaci slintavky a kulhavky (sanitární porážky, omezení přesunů zvířat, zákaz vývozu masa z Velké Británie) měla přímé i nepřímé dopady na trh (produkci, obchod, spotřebu, ceny), ale v první řadě na stavy zvířat. V EU bylo zlikvidováno 4,8 mil. ovcí.

Stavy bahnic a zapuštěných jehnic byly na počátku roku 2002 v porovnání se shodným obdobím 2001 nižší o 3,1 mil. ks (-4,5 %). Jejich počet se snížil ze 68,6 mil. na 65,5 mil. ks. Velká Británie, která byla nejvíce postižená epidemií slintavky a kulhavky, ztratila 2,4 mil. bahnic (-13,1 %). Pokles stavů bahnic (-1,8 %) ve Španělsku, které vlastní největší stádo, byl důsledkem exportu bahnic za dobré ceny, zejména do Francie. Rovněž Francie využila příznivých cen a prodala možná více bahnic, než bylo účelné z budoucího hlediska.

Stavy ovcí v EU (soupis v prosinci)

1000 ks

	1998	1999	2000	2001	% 01/00
Belgie a Luc.	122	126	126	167	32,5
Dánsko	108	106	106	116	9,4
Německo	2 870	2 724	2 743	2 771	1,0
Řecko	8 823	9 030	9 210	9 300	1,0
Španělsko	24 190	23 965	24 400	24 289	-0,5
Francie	9 553	9 509	9 324	9 243	-0,9
Irsko	5 624	5 393	5 130	4 880	-4,9
Itálie	10 894	11 017	11 050	11 050	0,0
Nizozemsko	1 230	1 400	1 250	1 230	-1,6
Portugalsko	3 520	3 584	3 578	3 459	-3,3
Velká Británie	31 080	29 742	27 591	24 434	-11,4
Rakousko	361	351	340	320	-5,9
Finsko	60	77	74	67	-9,5
Švédsko	421	437	490	452	-7,8
EU-15	98 856	97 461	95 412	91 778	-3,8

Pramen: OFIVAL podle EUROSTAT a Evropské Komise

Stavy koz v EU (soupis prosinec)

1000 ks

	1998	1999	2000	2001	% 01/00
Belgie a Luc.	12	10	14	170	21,4
Dánsko	0	0	0	0	0
Německo	123	125	135	140	3,7
Řecko	5 520	5 293	5 538	5 550	0,2
Španělsko	2 780	2 627	2 830	3 113	10,0
Francie	1 087	1 075	1 156	1 242	7,4
Irsko	15	14	14	14	0,0
Itálie	1 365	1 364	1 375	1 375	0,0
Nizozemsko	145	165	190	232	22,1
Portugalsko	796	781	626	561	-10,4
Velká Británie	80	77	76	75	-1,3
EU-12	11 923	11 531	11 954	12 319	3,1
Rakousko	54	58	57	59	3,5
Finsko	7	7	7	7	0,0
Švédsko	5	5	5	5	0,0
EU-15	11 989	11 601	12 023	12 390	3,1

Pramen: OFIVAL podle EUROSTAT a Evropské Komise

Po výrazném poklesu roku 2001 (-8,7 %) se **produkce skopového masa** v EU v roce 2002 mírně zvýšila (+1,5 %). Velká Británie, která byla zejména zodpovědná za pokles roku 2001, byla i původcem růstu produkce v roce 2002. Přestože se její produkce zvýšila o 14,6 % na 308 tis. t, zůstává stále ještě hluboko pod úrovní roku 2000 (-21 %).

Průměrná hmotnost jatečného těla zůstává v EU stabilní, lehce nad 14 kg, při značné disparitě mezi středomořskými státy (Itálie, Španělsko, Řecko, Portugalsko), kde se pohybuje kolem 10 kg a severními státy s více než 20 kg. Ve Francii průměrná hmotnost mírně přesahuje 17 kg.

Hrubá produkce skopového a kozího masa v EU tis. t

	1998	1999	2000	2001	2002 - odhad	% 02/01
Belgie a Luc.	4	4	4	3	3	-11,8
Dánsko	2	2	2	2	2	0,0
Německo	45	44	45	46	45	-3,9
Řecko	125	125	127	129	129	0,2
Španělsko	250	241	257	260	261	0,4
Francie	145	140	137	141	138	-2,1
Irsko	82	88	82	79	68	-13,6
Itálie	51	50	47	49	44	-9,8
Nizozemsko	19	23	23	23	21	-10,7
Portugalsko	25	24	26	23	23	1,3
Velká Británie	391	402	392	269	308	14,6
EU-12	1 139	1 143	1 142	1 025	1 042	1 7
Rakousko	8	8	7	9	9	-5,6
Finsko	1	1	1	1	1	0,0
Švédsko	4	4	4	4	4	-2,6
EU-15	1 152	1 156	1 154	1 038	1 055	1,6

Pramen: OFIVAL podle EUROSTAT a Evropské Komise

V roce 2002 se **dovoz EU ze třetích zemí** zvýšil podle odhadu o 2 400 t (+0,8 %) na 285 900 t (živá zvířata, maso i konzervy). Největší podíl dodávek připadl na Nový Zéland (226,7 tis. t) a Austrálii (18,7 tis. t). Z Jižní Ameriky bylo do EU dovezeno 9,5 tis. t, ze zemí střední a východní Evropy 30,0 tis. t. Největšími dodavateli ze zemí SVE bylo Maďarsko (11,3 tis. t), Rumunsko (7,5 tis. t) a Bulharsko (6,0 tis. t). Vývoz z ČR+SR činil 0,7 tis. t.

Živá zvířata se dovážela pouze ze zemí SVE – Polska, Slovenska, Maďarska, Rumunská. Dvě třetiny z celkového počtu zvířat směřovala do Itálie.

Import ze třetích zemí 1000 t

	1998	1999	2000	2001	2002-odhad	02/01
CELKEM	268,1	268,8	279,3	283,5	285,9	2,3
živá zvířata	11,6	12,3	14,4	17,7	18,7	1,0
čerstvé maso	27,5	34,3	41,4	50,3	55,0	4,7
zmrazené maso	228,9	222,0	223,4	215,2	211,7	-3,5
konzervy	0,2	0,2	0,1	0,3	0,5	0,2

Pramen: OFIVAL podle Evropské Komise

Nízká nabídka skopového masa v roce 2001 (kvůli epidemii SLAK a nemožnosti nalézt dodatečné zdroje mimo EU) byla důvodem výrazného poklesu **spotřeby** EU. Ta se příliš nezvýšila ani v roce 2002 kvůli omezené vnitřní i vnější nabídce. Pouze ve Velké Británii a Francii, které zaznamenaly největší pokles spotřeby v roce 2001, došlo k výraznému nárůstu, přestože není dosaženo úrovně roku 2000. Vysoká cena skopového masa pro spotřebitele růst poptávky nestimuluje.

Spotřeba skopového a koziho masa v zemích EU

	1998	1999	2000	2001	2002 - odhad	% 02/01
Belgie a Luc.	20	19	18	19	17	-8,9
Dánsko	6	7	7	6	6	-3,2
Německo	99	95	95	84	79	-5,5
Řecko	150	149	150	148	150	1,2
Španělsko	242	236	245	241	240	-0,4
Francie	296	299	306	259	274	6,1
Irsko	29	29	30	27	25	-7,7
Itálie	95	94	92	92	84	-8,5
Nizozemsko	22	22	23	26	23	-12,5
Portugalsko	32	34	36	34	32	-3,6
Velká Británie	393	395	394	339	353	3,8
EU-12	1 384	1 379	1 396	1 273	1 282	0,7
Rakousko	9	10	9	11	10	-8,6
Finsko	2	2	2	2	1	-13,37
Švédsko	7	7	8	8	8	-3,6
EU-15	1 402	1 398	1 415	1 294	1 301	0,6

Pramen: OFIVAL podle EUROSTAT a Evropské Komise

Důsledkem nízké nabídky byly ceny v roce 2001 značně vysoké. K podstatnému nárůstu došlo ve všech zemích. Jedině velká Británie nemohla dané situace využít, všechny zahraniční trhy byly pro ni uzavřeny. V roce 2002 se nabídka poněkud zvýšila a ceny ve většině zemí spíše klesaly. Naopak ve Velké Británii, která znovu vstoupila na své exportní trhy, ceny o 20 % stouply. Za zvýšením cen v Itálii (+ 38 %) je třeba vidět změnu kategorie, za kterou se cena uvádí. Dnes jsou kotována pouze lehká jehňata. Průměrná cena EU v roce 2002 (nezahrnující Itálii) dosáhla 4,18 EUR/kg.

Ceny jehňat v zemích EU

	ECU/100 kg j. hm.	EUR/100 kg j. hm.				% 02/01
		1998	1999	2000	2001	
Belgie a Luc.	358,8	344,0	361,7	údaje chybí		
Dánsko	311,7	273,1	286,3	322,0	328,5	2,0
Německo	351,1	317,5	347,7	435,1	406,3	-6,6
Řecko	380,2	402,4	399,7	431,1	409,8	-4,9
Španělsko	360,6	400,4	385,6	477,9	434,1	-9,2
Francie	381,0	375,3	425,4	543,3	508,5	-6,4
Irsko	269,8	253,0	300,4	427,5	358,2	-16,2
Ulster	265,1	251,6	301,6	403,3	356,3	-11,7
Itálie	349,2	347,8	341,7	342,7	472,5	37,9
Nizozemsko	374,7	332,9	364,5	402,8	439,6	9,1
Portugalsko	394,8	358,7	382,3	466,0	441,4	-5,3
Velká Británie	285,3	274,1	320,5	314,6	377,4	20,0
Rakousko	387,4	390,8	390,4	411,4	438,4	6,6
Finsko	189,5	178,3	184,4	202,8	218,0	7,5
Švédsko	305,9	302,2	365,2	255,5	300,3	17,5
EU	329,0	330,5	356,9	411,5	418,0	1,6

Pramen: OFIVAL podle Evropské Komise

Bilance sektoru ovcí a koz v tis. t

	2001	2002 - odhad	% 02/01
Produkce EU – 15	1 038,0	1 055,0	1,6
Hrubá domácí produkce (A+B)	1 012,4	1 027,8	1,5
Export živých zvířat	1,3	1,2	-7,7
Import živých zvířat	17,7	18,7	5,6
Saldo zahr. obchodu (B)	-16,4	-17,5	
Porážky (A)	1 028,8	1 045,3	1,6
Export masa	3,4	3,7	8,8
Import masa	265,8	267,2	0,5
Saldo zahr. obchodu (C)	-262,4	-263,5	
Změna zásob (D)	0,0	0,0	0,0
Hrubá domácí spotřeba (A-C-D)	1 291,2	1 308,8	1,4
Spotřeba EU - 15	1 293,6	1 301,0	0,6
Stupeň soběstačnosti (%)	78,4	78,5	

Pramen: OFIVAL podle EUROSTAT a Evropské Komise

Situace v chovu ovcí na Slovensku

Počet ovcí a počet bahnic ve Slovenské republice v jednotlivých měsících roku 2002 mírně převyšoval skutečnost předcházejícího roku.

K 31. 12. 2002 bylo 316 tis. ks ovcí, což je pokles oproti 31. 12. 2001 o 42,4 tis. ks (- 11,8 %), z toho 211,4 tis. ks bahnic, tj. o 1,2 tis. ks bahnic méně (-0,6 %).

Počet ovcí a bahnic ve SR k 31. 12. 2002

Roky	Ovce celkem			Bahnice		
	tis. ks	oproti min. roku		tis. ks	oproti min. roku	
		tis. ks	%		tis. ks	%
1995	427,8	30,8	7,8	295,9	17,1	6,1
1996	418,8	-9,0	-2,1	283,6	-12,3	-4,2
1997	417,3	-1,5	-0,4	279,8	-3,8	-1,3
1998	326,2	-91,1	-21,8	192,5	-87,3	-31,2
1999	340,3	14,1	4,3	208,1	15,6	8,1
2000	348,0	7,6	2,2	211,6	3,5	1,7
2001	358,4	10,4	3,0	212,6	0,9	0,4
2002	316,0	-42,4	-11,8	211,4	-1,2	-0,6
2003 ^{1/}	318,0	2,0	0,6	212,0	0,6	0,3

Pramen: SVZ Ovce – březen 2003

Poznámka: rok 2003^{1/} prognóza

V roce 2002 se ve Slovenské republice prodalo 3 001 t ž. hm. jatečných ovcí a jehňat. Je to o 42 t ž. hm. více než v roce 2001. V roce 2003 se očekává vyšší prodej jatečných ovcí a jehňat. Vyšší objem prodeje bude ve 2. čtvrtletí roku 2003 v souvislosti s prodejem velikonočních jehňat. Prodej v tomto roce se odhaduje na 3 050 t ž. hm., což by bylo zhruba o 49 t ž. hm. více než v roce 2002.

Prodej jatečných ovcí

Období	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003 ^{*/}
tuny ž. hm.								
1. čtvrtletí	1 037	1 158	798	941	383	456	1 195	600
2. čtvrtletí	695	673	806	465	1 222	1 275	609	1 200
3. čtvrtletí	608	561	557	426	432	592	536	550
4. čtvrtletí	645	613	683	612	571	637	660	700
Rok	2 985	3 005	2 843	2 443	2 609	2 959	3 001	3 050
Oproti předcházejícímu období v %								
1. čtvrtletí	50,3	79,6	30,2	37,8	-37,4	-20,3	87,6	-9,1
2. čtvrtletí	-33,0	-41,9	1,0	-50,6	218,8	179,8	-49,1	100,0
3. čtvrtletí	-12,5	-16,7	-30,9	-8,4	-65	-54	-12,0	-54,2
4. čtvrtletí	6,1	9,3	22,6	43,8	32,3	7,7	23,3	27,3
Rok	-9,0	0,7	-5,4	-14,1	6,8	13,4	1,4	1,6
Oproti stejnému období minulého roku v %								
1. čtvrtletí	19,7	11,7	-31,1	17,9	-59,2	18,8	162,4	-49,8
2. čtvrtletí	-40,4	-3,1	19,7	-42,3	163,0	4,3	-52,2	97,0
3. čtvrtletí	9,2	-7,8	-0,7	-23,5	1	37	-9,5	2,7
4. čtvrtletí	-6,5	-4,9	11,3	-10,3	-6,6	11,5	3,6	6,0
Rok	-9,0	0,7	-5,4	-14,1	6,8	13,4	1,4	1,6

Pramen: SVZ Ovce – březen 2003

Poznámka: ^{*/} Rok 2003 – odhad

Kvůli lepším a výhodnějším možnostem zahraničního obchodu a minimálnímu domácímu odbytu, producenti a zpracovatelé upřednostňují export jatečných ovcí před domácím trhem. Z tohoto důvodu se předpokládá stejná spotřeba skopového masa jako byla v roce 2001. V přepočtu na jednoho obyvatele je spotřeba skopového masa ve Slovenské republice na úrovni 0,20 kg i v roce 2002. V roce 2003 se předpokládá nepatrný nárůst spotřeby na 0,21 kg na obyvatele.

Ceny placené zemědělským výrobcům za jatečná jehňata a jatečné ovce (Sk/kg ž. hm.)

Období	Jatečná jehňata třídy A					Jatečné ovce třídy B				
	1998	1999	2000	2001	2002	1998	1999	2000	2001	2002
leden	48,50	46,30	47,00	70,10	80,50	18,00	18,00	18,00	21,00	21,05
únor	43,00	50,20	50,45	70,20	90,00	19,00	18,00	18,00	20,80	19,00
březen	82,20	85,11	90,00	80,00	101,86	19,00	19,00	18,00	17,00	18,00
duben	86,00	82,17	80,09	79,74	96,01	19,33	18,00	18,00	18,50	18,76
květen	79,77	82,50	79,00	77,89	83,00	20,25	18,00	18,00	18,33	19,25
červen	69,50	70,00	80,00	80,00	75,00	15,01	18,00	18,00	18,50	18,00
červenec	65,06	70,00	75,00	79,35	79,60	16,50	17,67	18,50	17,00	19,25
srpen	60,20	64,83	75,00	75,04	77,20	16,00	18,00	17,67	17,90	17,33
září	52,80	58,85	76,00	76,07	76,15	16,67	18,40	17,50	17,86	19,60
říjen	51,10	56,62	72,78	72,80	76,35	17,50	18,75	18,44	17,95	19,44
listopad	50,63	54,65	70,35	71,44	0,00	18,00	19,00	19,00	20,67	19,95
prosinec	59,04	55,00	70,12	71,22	71,80	18,17	18,00	20,00	17,30	19,00
Od počátku roku	78,69	79,15	81,66	79,05	96,45	17,46	18,36	18,18	17,98	19,02

Pramen: SVZ Ovce – březen 2002

Zahraněční obchod Slovenské republiky s jatečnými ovci měl v roce 2002 příznivější podmínky než v předcházejících letech. Vývoz nebyl narušen žádnými protinákazovými opatřeními a vyšší byla i produkce jehňat.

Největšími odběrateli jatečných ovcí byla Itálie, Chorvatsko, Polsko, Česká republika, Andorra a Maďarsko.

Dovozy a vývozy SR (ovce živé a ovčí maso)

Komodita	Rok	Dovoz				Vývoz			
		Celkem		z toho: ČR		Celkem		z toho: ČR	
		t	tis. SK	t	tis.SK	t	tis. SK	t	tis. SK
Ovce živé (0104 10) (010410)	1997	21,7	942	19,2	789	1 359,6	124 905	0,0	0
	1998	72,6	3 000	1,8	202	1 128,4	101 468	7,0	304
	1999	109,5	3 820	0,2	3,6	1 120,1	93 871	0,0	0
	2000	128,4	4 638	1,0	131,5	1 246,0	97 118	0,8	99
	2001	93,9	1 959	0,0	0,0	723,2	56 557	1,1	57
	2002	70,6	4 921	4,8	708,0	851,2	85 000	5,7	563
Maso ovčí (0204 1000 až 0204 43)	1997	0,0	0	0,0	0	266,2	25 204	0,0	0
	1998	0,0	0	0,0	0	85,0	15 350	0,0	0
	1999	0,0	0	0,0	0	109,1	18 489	9,2	1 036
	2000	0,0	0	0,0	0	101,3	17 708	0,0	0
	2001	0,8	132	0,0	0	339,2	56 205	0,0	0
	2002	0,0	0	0,0	0	311,3	66 254	16,1	1 675

Pramen: SVZ Ovce – březen 2003

V roce 2002, v porovnání s rokem 2001, došlo ve Slovenské republice ke snížení dovozu i vývozu ovčí vlny přibližně o 40 %.

Převážný objem dovozu vlny do Slovenské republiky byl z Austrálie (82,5 %), z Maďarska (9,1 %), z Uruguaye, Rumunska, atd.

Nejvíce ovčí vlny se vyvezlo ze Slovenské republiky do Velké Británie 23,4 %, do České republiky (14,3 %), Belgie (17,9 %), Maďarska (11,8 %), na Ukrajinu, do Německa, atd.

Dovoz a vývoz vlny

Komodita	Rok	Dovoz				Vývoz			
		Celkem		z toho: ČR		Celkem		z toho: ČR	
		t	tis. SK	t	tis.SK	t	tis. SK	t	tis. SK
Vlna nemykaná nečištěná (5101) (010410)	1997	2 870	385 446	148	23 090	1 636	70 213	729	34 391
	1998	2 225	287 147	99	12 696	839	35 944	503	23 326
	1999	1 491	165 168	52	4 345	353	19 654	262	14 756
	2000	1 808	232 467	59	5 769	773	32 969	375	19 427
	2001	2 452	341 924	54	12 750	1 988	132 813	1 075	88 362
	2002	1 518	237 983	9	854	1 150	35 931	164	8 527

Pramen: SVZ Ovce – březen 2003

Chov koz ve Slovenské republice zůstává i nadále hlavně soustředěný v malochovech. Přestože podpora chovu koz byla dotována státními dotacemi, z hlediska vývoje počtu koz a produkce koziho mléka a masa v roce 2002, můžeme hovořit o stagnaci v tomto odvětví živočišné výroby.

Počet koz ve SR k 31. 12 daného roku

Rok	Kozy a kozlové		
	tis. ks	oproti min. roku	
		tis. ks	%
1989	9,5	x	x
1990	10,3	0,9	9,1
1991	16,7	6,4	61,6
1992	20,3	3,6	21,6
1993	25,0	4,7	23,2
1994	25,1	0,2	0,6
1995	25,0	-0,1	-0,4
1996	26,1	1,1	4,4
1997	26,8	0,6	2,4
1998	50,9	24,1	90,1
1999	51,1	0,2	0,3
2000	51,4	0,3	0,7
2001	51,5	0,1	0,2
2002	51,5	0,0	0,0

Pramen: SVZ Bratislava – Kozy květen 2002

Poznámka: rok 2002 odhad

Vyšší prodej jatečných ovcí v roce 2001 při nezměněném objemu samozásobení znamenal zvýšení produkce jatečných koz meziročně o 5 tun (o 0,7%). V roce 2002 došlo k poklesu prodeje jatečných koz o 3 tuny a byla snížena také o 3 tuny produkce oproti roku 2001.

Produkce a prodej jatečných koz ve SR v tunách ž. hm.

Ukazovatel	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Produkce	150	153	180	288	374	660	665	662
Prodej	0	0	0	28	24	16	20	17
Samozásob	150	153	180	260	350	644	645	645

Pramen: SVZ Bratislava Kozy

PŘÍLOHA

Zajišťování obchodních a poradenských aktivit v souvislosti s chovem ovcí a koz.

V roce 2000 založil Svaz chovatelů ovcí a koz ČR odbytovou organizaci, která si klade za cíl podporu produkce, dodávek a prodejů zemědělských výrobků svých společníků a členů SCHOK v ČR, zprostředkováním jejich společných obchodů a jiných aktivit zaměřených zejména na:

- kvalitní zlepšování nabídky zemědělských produktů
- podporu koncentrace nabídky zemědělských produktů
- společný prodej zemědělských produktů vyprodukovaných společníky a členy SCHOK v ČR za co nejvýhodnější ceny
- provozování společných zařízení ke skladování a úpravě zemědělských produktů a výrobků z nich
- zajišťování poradenství
- zajišťování společné dopravy všech produktů
- zajišťování marketingu pro společníky a členy SCHOK v ČR
- zavedení ochranné známky (loga) produktů společníků a členů SCHOK v ČR pro jehněčí a skopové maso a provádění potřebných opatření ke zlepšení tržní komunikace formou reklamy, prací s veřejností apod.
- zastupování společníků a členů SCHOK v ČR v institucích, které realizují vůči společníkům hospodářsky podpůrné cíle
- organizování společné investiční politiky společníků a členů SCHOK v ČR

Informace o uvedených aktivitách poskytuje SCHOK v ČR:

SCHOK v ČR, areál VFU Brno
Palackého 1 – 3
612 42 Brno, tel/fax: 541 243 481
schok@atlas.cz

KLUBY CHOVATELŮ JEDNOTLIVÝCH PLEMEN OVCÍ A KOZ:

1) Klub chovatelů ovcí plemene Charollais

Sídlo klubu: N E Č T I N Y

Adresa : Theodor Bayer, Nečtinská zemědělská a. s., 331 63 Nečtiny

Telefon: 373 313 111, 373 313 130

Klub pracuje již několik let, byl založen jako klub chovatelů ovcí masných plemen.

Charollais

masné plemeno ovcí

Charollais je bezrohé plemeno středního až většího tělesného rámce s výborným osvalením a růstovou schopností. Je vhodné k pastevnímu odchovu a výkrmu. Plemeno lze využívat k užitkovému křížení. Plodnost je 140 – 160 %, přírůstek v odchovu 300 – 400 g.

2) Klub chovatelů ovcí plemene Suffolk

Sídlo klubu: C H R U D I M

Adresa: MVDr. Radek Axman, Malecká 340, 537 05 Chrudim IV.

Telefon: 777 303 010

Klub byl založen na členské schůzi klubu ve Vysokém Mýtě dne 15. 11. 1997.

Suffolk

masné plemeno ovcí

Suffolk je bezrohé plemeno středního až většího tělesného rámce, osvalení a růstová schopnost jsou velmi dobré. Je vhodné pro užitkové křížení. Plodnost je 140 – 150 %, přírůstek 300 – 350 g.

3) Klub chovatelů ovcí plemene Texel

Sídlo klubu: Helvíkovice

Adresa: Fitmin a. s., Poplužní dvůr 90, 564 01 Žamberk

Předseda klubu: Milan Domáň, tel. 491 452 500, 491 451 113

Klub byl založen na členské schůzi klubu v Helvíkovicích dne 8. 5. 1998.

Texel

masné plemeno ovcí

Texel je bezrohé plemeno středního tělesného rámce. Je rané s výborným osvalením a růstovou schopností. Je vhodné k pastevnímu odchovu a výkrmu. Je vhodné k užitkovému křížení. Plodnost je 150 – 170 %. přírůstek v odchovu 300 – 400 g.

4) Klub chovatelů ovcí plemene Oxford Down

Sídlo klubu: Osová Bitýška

Adresa: Jindřich Vítešník, 594 53 Osová Bitýška 245

Telefon: 566 536 352

Klub byl založen na semináři v Seči u Chrudimi 5. 12. 1998

Oxford down

masné plemeno ovcí

Plemeno bezrohé, mohutné, typické velkým, téměř čtvercovým tělesným rámcem, širokým hřbetem s mohutným hrudníkem. Osvalení a růstová schopnost jsou nadprůměrné. Je vhodné k užitkovému křížení se všemi plemeny. Plemeno je velmi odolné.

Plodnost 140 – 150 %.

Přírůstek 300 – 400 g. Výkrm lze provádět do vyšší živé hmotnosti (40 – 45 kg).

5) Klub chovatelů ovcí plemene Merinolandschaf

Sídlo klubu: Zdounky

Adresa: Macků Jan, Cvrčovice 64, 768 02 Zdounky,

Telefon: 604 340 436

Klub byl založen na členské schůzi klubu v Bartošovicích dne 17. 9. 1997.

Merinolandschaf

kombinované plemeno ovcí

Merinolandschaf je bezrohé plemeno většího tělesného rámce, s dobrým osvalením a růstovou schopností. Vyniká dlouhým reprodukčním obdobím, s možností bahnění třikrát za dva roky. Plodnost je 160 %, stříž potní vlny 5 kg.

6) Klub chovatelů ovcí plemene Romney Marsh

Sídlo klubu: Zlín

Adresa: Ing. Jan Švéda, Nad Březinkou 5 100, 760 01 Zlín

Telefon: 577 219 486, 603 412 190

Klub byl založen na členské schůzi klubu ve Vysokém Mýtě dne 7. 2. 1998.

Romney Marsh

kombinované plemeno ovcí

Romney Marsh je bezrohé plemeno středního tělesného rámce s nadprůměrným osvalením. Je vhodné pro celoroční pastvu. Plodnost 140 – 160 %, roční produkce 4,5 kg potní vlny.

7) Klub chovatelů ovcí plemene Šumavské ovce

Sídlo klubu: České Budějovice

Adresa: Ing. Anna Sýkorová, Dobrovodská 57, 370 06 České Budějovice

Telefon: 387 410 647

Předseda klubu: Ing. Petr Zacharda, tel. 353 892 277, 353 614 146.

Klub byl založen na členské schůzi klubu na Michlově Huti dne 9. 12. 1997.

Šumavská ovce

kombinované plemeno ovcí

Šumavská ovce je středního tělesného rámce s průměrným osvalením. Je vhodná do klimaticky drsných přírodních podmínek. Plodnost 130 – 150 %. Roční produkce potní vlny je 3 kg.

8) Klub chovatelů ovcí plemene Romanovské ovce

Sídlo klubu: Velké Petrovice

Adresa: Pavel Heinzl, Velké Petrovice 45, 549 54 Police nad Metují

Telefon: 491 543 422

Předseda klubu: Jiří Vízner, tel. 327 397 161, 606 125 995

Klub byl založen na členské schůzi klubu v Lysé nad Labem 17. 5. 1998.

Romanovská ovce

plodné plemeno ovcí

Romanovská ovce je bezrohé plemeno středního tělesného rámce s průměrným osvalením a růstovou schopností. Vyniká vysokou plodností 250 – 300 %, a sezonností říje a raností. Využívá se ke křížení za účelem zvýšení plodnosti.

9) Klub chovatelů ovcí plemene Východofríské ovce

Sídlo klubu: Šonov u Broumova

Adresa: Monika Menčíková, 549 71 Šonov u Broumova 163,

Telefon: 491 521 545

Klub byl založen na nákupním trhu ve Slavkově pod Hostýnem 24. 9. 1998.

Východofríská ovce

mléčné plemeno ovcí

Plemeno bezrohé, s velkým tělesným rámcem, lehkou kostrou průměrným osvalením. Je mimořádně rané s vynikající růstovou schopností a výbornou produkcí mléka – 400 – 600 kg za laktaci s obsahem tuku 6 – 7%. Plemeno lze využít k hybridizaci s cílem zvýšení plodnosti.

Plodnost 200 – 250 %.

Přírůstek 250 – 300 g.

Roční produkce vlny 5 kg.

Klub chovatelů ovcí plemene Zwartbles

Sídlo klubu: Ing. Karel Krátký, Zbyslav 48, 339 01 Klatovy

Telefon: 376 394 189

Klub byla založen 3. 11. 2000 na mezinárodní konferenci v Seči.

Klub chovatelů ovcí plemene Bergschaf

Sídlo klubu: Milan Krupička, Mladé Buky 330, 542 23

Telefon: 608 451 441

Klub chovatelů Kamerunské ovce

Sídlo klubu: Ing. František Hovorka, Lidmily Malé 818, 530 12 Pardubice

Telefon domů (večer): 466 260 674

1) Klub chovatelů koz České republiky

Sídlo: Šošůvka

Adresa: MVDr. Jan Sedlák, Šošůvka 45, 679 13 Sloup v Moravském Krasu

Telefon: 516 435 371

Klub byl založen na semináři v Seči u Chrudimi 5. 12. 1998.

Bílá krátkosrstá

dojné plemeno koz

Plemeno rané, střední velikosti a hmotnosti. Je odolné, plodné, s dobrou schopností pro zhodnocení krmiv, pěkně utvářeným vemenem a struky, s dojivostí 850 kg mléka o tučnosti 3,6 % a plodností 190 %. Zvířata jsou bílé barvy srsti, bez výskytu pigmentu.

Bílé plemeno lze doporučit do větších stád se specializací výroba kozích sýrů.

Hnědá krátkosrstá

dojné plemeno koz

Plemeno rané, střední velikosti a hmotnosti. Dojivost koz dosahuje 900 kg mléka o tučnosti 3,6 %, plodnost 190 %.

Základní barva je hnědá s proměnlivostí od skořicově hnědé, tmavohnědé až červenohnědé. Charakteristický je černý hřbetní pruh táhnoucí se od hlavy až po ocas a černé končetiny. Černý je i mulec a vnitřek ušních boltců.

Koza mohérová (angorská)

srstnaté plemeno koz

Rohaté plemeno koz, malého až středního tělesného rámce s dlouhými svislými ušima s pozdějším vývojem. Produkuje vlákno jednotného typu, které se dobře barví. Roční stříž u dospělých koz je 2 – 3 kg u kozlů 5 kg srsti. Toto plemeno poskytuje i kvalitní maso. Plodnost 150 %.

Koza kašmírová

srstnaté plemeno koz

Rohaté plemeno koz, malého až středního tělesného rámce s pozdějším vývojem. Produkuje vlákno dvojího typu. Kratší a rovné pesíky a delší podsadové chlupy, které se vyčesávají. Z nich se vyrábějí jemné kašmírové látky. Roční zisk z jednoho dospělého kusu činí 200 – 400 gramů podsady. Plodnost 130 – 160 %.

Koza búrská

masné plemeno koz

Koza búrská je plemeno s robustní stavbou těla a dobrým osvalením. Je vhodné pro užitkové křížení s dojnými plemeny koz. Průměrná plodnost dosahuje 180 – 250 %, průměrný denní přírůstek u kůzlat činí 200 – 250 g, jatečná výtěžnost je více než 50 %.

Česká asociace ovčáckých psů

Sídlo: Praha

Adresa: Ing. Radko Loučka, Hedvíkovice 90, 564 01 Žamberk

Telefon: 465 676 092, 608 552 218

Klub byl založen na konferenci v Seči u Chrudimi 13. 11. 1999

Nařízení Komise a Rady EU, které se týkají skopového a kozího masa

- NR (EEC) č. 2137/92:** Týká se klasifikační stupnice pro klasifikace JOT ovcí a stanoví kvalitativní standard pro čerstvé a zchlazené ovčí JOT a obsahuje rozlišující opatření k NR č. 0338/91.
- NK (EEC) č. 0461/93:** Stanovuje podrobná pravidla pro aplikaci klasifikační stupnice Společenství pro klasifikaci JOT ovcí.
- NK (EEC) č. 3447/90:** Stanovuje zvláštní podmínky pro poskytování příspěvků na soukromé skladování skopového masa.
- NK č. 1439/95:** Stanovuje podrobná pravidla pro dovoz a vývoz výrobků ze skopového a kozího masa.
- NR č. 2529/2001:** Nařízení Rady o společné organizaci trhu se skopovým a kozím masem
- NK č. 2550/2001:** Nařízení Komise, kterým se stanoví podrobná prováděcí pravidla pro NR č. 2529/2001 o společné organizaci trhu se skopovým a kozím masem, pokud jde o režimy premií, a kterým se mění nařízení (ES) č. 2419/2001.